

VAJAT ERP

DOK HOLIDEJ

u paklenom gnezdu

BROJ 116

CENA 2 DINARA

KADA POSETITE
GENERALNO ZASTUPNIŠTVO ŠVAJCARSKÉ FIRME

DARWIL

TRST PIAZZA S. ANTONIO NUOVO 4 / I-II

MOĆI ĆETE DA IZABERETE JEDAN OD PREKO 600 TIPOVA
ČASOVNIKA „DARWIL“ I „ARETTA“ POZNATIH PO
PRECIZNOSTI I ELEGANCIJI OBLIKA.

TOM PRILIKOM NE PROPUSTITE DA OBRATITE PAŽNJU
NA NAJVEĆI IZBOR ZLATNOG NAKITA U EVROPI, PO
SVETSKIM KONKURENTNIM CENAMA, IZRAĐENOG OD 14,
18 I 22-KARATNOG, SLUŽBENO KONTROLISANOG ZLATA!

PREPORUČUJEMO

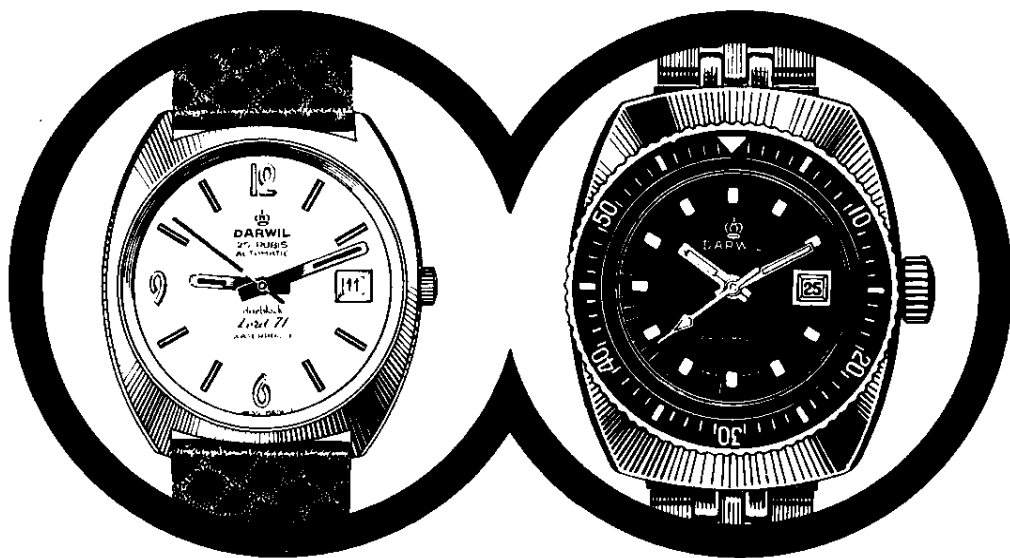
ZA VAS — ČASOVNIK LORD 71

ZA VAŠU SUPRUGU — ČASOVNIK LADY 71

**SA UGRAĐENIM DARBLOCKOM KOJI ŠTITI OD POTRESA
I UDARA**

CASOVNIKE „DARWIL“ I „ARETTA“ MOŽETE NABAVITI
I U SPECIJALIZOVANIM TRGOVINAMA I ROBNIM
KUĆAMA U JUGOSLAVIJI!

**SERVISI ZA ODRŽAVANJE POSTOJE U SVIM VEĆIM
MESTIMA**

VILIAM MARK

**U PAKLENOM
GNEZDU**

Naslov originala:

WILLIAM MARK:
SHERIFF SHORT SCHIESST
SCHARF

Copyright 1971. by Martin Kelter
Verlag

U PAKLENOM GNEZDU

Bilo je hladno, a sneg je padao u vlažnim pahuljicama iz natuštenog neba. Mali pogranični grad Nako izgledao je zaista jadno, Prljave, mrke kućice od drveta kao da su htele da se stisnu jedna uz drugu, kako bi se lakše odbranile od zime.

Između hotela Arizona En Marlou i radnje Spensera Bena, nešto malo uvučeno od ulice, nalazila se jedna kuća sva iskrivljena od vetra, koja je već godinama bila prazna. Od prošle jeseni u njoj je živio neki dugajlija po imenu Ken Hiton. Mogao je da ima oko dvadeset sedam godina, sa uskim, izduženim bezosećajnim licem, iz kojeg je izvirovao par žućkastih, hladnih očiju. Na glavi je nosio visoki šešir sa tri nabora, kao Kanađani. Oblačio je najviše nekakvu staru vojničku sivozelenu bluzu, zakopčanu do grla, kao i pantalone od mrkosive kože, za-

vučene u sare, skoro metar dugačke. Pored toga, nosio je crnu maramu i pojas od bivolje kože, na kojem je nisko na levoj butini, visio veliki revolver.

U gradu niko u stvari nije znao od čega Hiton živi, kao i šta radi. Tako je, možda, i bilo najbolje.

Često danima nije bio u gradu i dok bi čovek mislio da nekuda oko- lo luta, pojavljivao bi se iznenada na vratima svoje kuće na verandi, koju beše sam obložio limom.

Hiton beše namrgođen tip i ljudi su mu se sklanjali s puta. On je to možda i želeo.

Onoga dana, kada je maršal Erp jurio zločinca Džo Driskola i pro- našao mrtvog Džesi Hamonda u svo- joj kući, izgleda da Hiton nije uop- šte bio u gradu.

Izgleda da je stigao u toku noći. Jer sledećeg jutra otvoriše se vrata

njegove kuće i on se pojavi. Nosio je kao i uvek svoju vojničku bluzu i kožne pantalone. Sneg je i dalje vejao oko njega, a zatim se brzo topio na peskovitoj zemlji.

Hiton pođe malo ulicom, pa zastade, ispljunuvši parče duvana za žvakanje, a zatim okrenu preko ulice ka „Vrelom' čošku" Gordona Vinčela.

Saluner je stajao za šankom, posmatrajući ne baš tako ljubazno, svog gosta.

Hiton dođe do šanka, nasloni se levim laktom na njega i promumla:

— Jedan viski.

Posle trećeg viskija, zapali svoju oglodanu lulu od kukuruzovine i reče:

— Ima li šta novo?

Krčmar zatrese glavom.

— U redu, onda idem da posetim Džesi Hamonda. Danas mu je rođendan.

Krčmarevo lice odjednom naglo preblede.

— Tu posetu bi mogli da prištedite, mister Hiton.

Ovaj ga pogleda.

— Kako to mislite?

— Hamond je mrtav.

— Šta bulaznite tu? Mrtav?

— Da, ubijen je nožem.

— Nožem?

— Da.

— Ko je to uradio?

— Prema svim izgledima Džoe Driskol.

— Driskol?

— Da.

— Zbog čega?

— Ne znam. Vajat Erp je u gradu u poteri za njim i po svemu sudeći

i za Hamondom. Nešto tačnije, u svakom slučaju, ne znam.

Čovek iz Ohaja naglo okrete glavu, raspalivši svojom ispruženom levicom po šanku, tako da čaše i flaše zazvečase.

— I to za vas nije ništa novo? Dolazi li nam svakog dana po neki tuđ maršal u grad? Gde se momak krije?

— Uopšte ne znam da li je još uvek u gradu — odgovori krčmar vrdajući.

— Čudilo bi me da je već otišao, Ukoliko su takvi momci jednom već u gradu, ne napuštaju ga tako lako.

— Ne znam.

Hiton iznenada ispruži ruku, zgrabivši krčmara za ručni zglob.

— Ti ne znaš? E, onda ću ti ja reći: još je tu!

Krčmar ga pogleda zaprepašćeno.

Hiton mu se iskezi, razjapivši svoju krnju vilicu, dok je istovremeno pokazivao palcem desne ruke preko ramena.

— Preko je u hotelu Arizona En Marlou. Zar nije tako?

— Ne znam. Tu je u svakom slučaju odseo.

— Pa, dakle! Onda je još uvek tu. Video sam mu konja. Sa mōg prozora od kuhinje mogu da vidim preko dvorišnog zida. Momak je još tu. Neka ga nosi đavo. Zbog čega ga niste najurili odavde? Zbog čega nam je takav čovek potreban u gradu? Zar nemamo jednog šerifa? Nije li to dovoljno?

Krčmar se oslobodi čeličnog zahvata čoveka iz Ohaja i pođe prema sedefastoj zavesi, kroz koju se izlazilo na hodnik.

— Moram napolju još nešto da uradim, mister Hiton.

Siledžija raspali još jednom po šanku, tako da se ovog puta razbi čaša.

— Ostani tu, čoveče, i posluži me još jednim pićem!

Vinčel mu nali još jedanput i skloni se.

Nadao se da će moći da pređe ulicu bez uznemiravanja. Ali, tek što je stigao do verande prekoputa, kad se otvoriše vrata od saluna i Hiton zaurla preko ulice:

— Kuda ćeš, smrdljivi pacove?

Vinčel stade i okrete se.

Međutim, nije imao hrabrosti da ovoj skitnici dostojno odgovori. Okrete se i krenu prema šerifovoj kancelariji.

Kes Larkin je pisao izveštaj o poteri za Džoe Driskolom i smrti Džesi Hamonda, kada Vinčel naiđe.

Saluner je uporno stajao, dahćući na vratima.

— Šerife, moram opet da se požalim na onog Hitona.

Šerif odmahnu rukom.

— Ne uznemiravajte se, Vinčel. Bolje bi bilo da vodite računa da vam viski ne bude, iz dana u dan, sve slabiji.

Saluner se pokupi odatle povijene glave, kao prebijeni pas. Jer do sada beše u uverenju da njegovu tajnu ne zna niko, a sada se ispostavilo da baš sam šerif zna o njegovom „krštenju” viskija.

Hiton je otišao sa verande saluna i beše stao ispod isturenog krova Siti Hola, naslonivši se na ogradu i buljeći netremice u prozor na gor-

njem spratu hotela Arizone En Mar-lou.

Iza tog prozora bila je soba u kojoj je stanovao maršal Vajat Erp.

Siledžija iznenada izvuče svoj revolver i munjevito ispali tri metka jedan za drugim, koji razbiše prozor preko.

Čovek iz Misurija je u tom momentu bio pored kreveta i pakovao svoju tašnu od sedla.

Kada se pucnjava završi i njegov prozor pršte, maršal se odmah izvuče kroz vrata i uđe u hodnik, otvori vrata susedne sobe.

Znao je da je soba prazna. Skoknu brzo do prozora i pogleda, zaštićen zavesom, prema ulici.

Tog trenutka Vajat Erp ugleda po prvi put Kena Hitona. Upamti strančevo lice dobro i vrati se.

Kada je završio sa pakovanjem tašne, izađe iz sobe i siđe u predvorje hotela, ostavivši svoje stvari u sobi.

Vlasnica hotela priđe mu kod pulta od recepcije.

— Želite li da platite?

— Nisam u stvari još imao nameru, madam — odgovori maršal.

Lepa žena mu odgovori hladno:

— Rado bih želela svoj novac.

Čovek iz Misurija izvadi nekoliko dolara i stavi ih na sto od recepcije.

— To nije dovoljno — viknu žena na njegovo neopisivo čuđenje.

Vajat je pogleda u oči. Bile su to oči ispunjene mržnjom.

— Još tri dolara.

— Koliko još?

Vajat beše već stavio na recepcijski sto tri dolara i to je već bila sa-

svim dobra cena za jednostavnu malu sobu. I sada je morao da još toliko doda. Bio je to bezobrazluk.

Ali, maršal je shvatio: Žena je želela da ga istera iz hotela.

Nekoliko minuta kasnije shvatiće da ne žele da ga izbace samo iz hotela Arizona, već i iz čitavog grada.

Iz kuće je izašao kroz dvorište, otvorivši kapiju i našao se na ulici.

Hiton je još uvek uporno čekao na verandi Siti Hola i gledao u prozor koji je razbio.

Vajat pređe preko ulice i stade odmah iza Hitona.

Ovaj podiže svoj revolver, stavi tri metka u njega i ponovo nanišani.

— Tako nećete pogoditi poslednje parče prozora, mister — začu on odjednom sonoran glas i okrete se.

— Šta hoćete, čoveče — zakrešta.

Vajat ga pogleda u oči i odgovori:

— Tako loš strelac, kao vi, morao bi da baci revolver.

Hiton preblede kao kreč. Stisnu usnice i opsova kroz zube.

— Šta vam pada na pamet, čoveče?

Leva ruka čoveka iz Misurija poleće tada prema revolveru. U sledećem trenutku oružje zasiја, a preko na drugoj strani ulice, razbi se i četvrto prozorsko staklo na hotelu.

Hiton je prestao da diše.

Tako nešto još nije doživeo. Prokletstvo, stranac nije uopšte nišanio! Da, izgleda da nije čak pretihodno tamo ni pogledao.

Hiton proguta pljuvačku. Zatim progovori promuklo kroz zube:

— Ko ste vi?

— Gost one sobe tamo gore, mi-

ster. A pošto smatram da će čitav prozor biti zamenjen, zato sam i razbio poslednje staklo.

Nakon ovoga čovek iz Misurija ostavi Hitona, produživši, kod Vinčelovog saluna, iza ugla.

Nešto niže u ulici, na levoj strani, nalazio se pansion za izdavanje, koji beše sličan, samo mnogo manji od „Ruske kuće” Neli Kešmen. Pripadao je ruskom emigrantu Pavelu Katikovu.

Maršal uđe u dvorište i ugleda dva čoveka, koji su zakivali neka vrata. Vajat im priđe bliže i upita:

— Ima li još koja soba za izdavanje?

— Naravno, mister Erp — odgovori stariji od dvojice, provukavši ruke kroz sedu kosu, koja beše pokisla od snega. — Da li je u hotelu Arizona poskupelo?

— Da, u svakom slučaju odviše. A i sam pogled je loš.

— U redu, kod nas nećete takođe imati lep pogled, ali oni, koji se nalaze preko, više ne pucaju — odgovori Rus.

I on je svakako saznao o pucnjavi. Ukoso preko Katikovog pansiona nalazilo se groblje. Otprilike oko trideset nadgrobniх spomenika gledalo je na ulicu, kao pokvareni zubi.

Maršal je stajao gore u svojoj sobi i razmišljao. Trebalo bi da napusti Nako. Ali nešto mu je govorilo da bi morao da ostane.

Kada je ponovo izašao na ulicu, ugleda gore, na raskršću glavne ulice, čoveka iz Ohaja, kako stoji. Vajat mu polako priđe.

Hiton se povuče nekoliko koraka, držeći ruku na revolveru.

— Vi ste Vajat Erp! Mogao sam da pretpostavim. Da li su vas moji meci probudili? — Na licu mu se video glupavi osmeh.

— Ne, mister — odgovori čovek iz Misurija. — Da sam spavao, malo galame me ne bi probudilo.

Hiton odjednom promuklo procedi:

— Šta tražite još uvek ovde u gradu, maršale? Vi ovde ne pripadate! Odjašite tamo odakle ste i došli. Imamo jednog šerifa i nije nam potreban još jedan čuvar.

— Vi mora da imate proketo lošu savest, čoveče.

— Šta bi to trebalo da znači? — zakrešta Hiton.

Vajat se nasloni na verandu „Vrelog čoška“, izvadi svoju kožnu kutiju za cigare i izvadi jednu od svojih omiljenih cigara. Stavi je zatim u svoje bele, ravnomerno izrasle zube, uze šibicu iz džepa, zapalivši je desnom rukom o nokat na palcu iste ruke. Za čitavo vreme nije skidao pogled sa Hitona.

— Ko ste vi, u stvari?

— Zovem se Hiton, Ken Viliam Hiton. Nadam se da ćete to zapamtiti.

— Možda bi bilo bolje, mister Hiton, ukoliko mi ne biste dali razloga da vaše ime zapamtim.

Siledžija pođe dva koraka napred.

— Ipak, maršale. Smatram da je vrlo važno, štaviše, treba da zapamtite ime.

Još dok je pucao maršal je razmišljao šta ovaj Hiton smeri. Radi

li on to na svoju ruku? Ili je on samo podmetnut čovek?

Da se nešto u ovom gradu još uvek potajno skriva, osećao je maršal već duže vremena. I pored uklanjanja Driskola i Hamonda, ovde još ni iz daleka nije bilo sve u redu.

Međutim, nije više imalo smisla zadržavati se sa ovim Hitonom. Vajat je uočio sa prepredenog lica čoveka iz Ohaja, da se iz njega ne može više ništa izvući.

Izlomivši svoju šibicu na ulici, krenu prema hotelu Arizona.

Kada je stigao do verande, zaurla Hiton za njim:

— Ne zaboravite šta sam vam kazao! Ovde nam niste potrebni, Erp! Odjašite odavde! Što brže, utoliko bolje po vas!

Vajat se okrenu još jednom, uputivši siledžiji dug pogled.

Hiton se pope opet na verandu i nasloni na jedan od direkta Siti Hola.

Vajat uze svoje bisage i napusti hotel Arizonu. Kada je izašao na ulicu, Hiton je još uvek stajao preko.

Vajat pređe preko nasipa i kada je hteo da prođe pored Hitona, ovaj mu prepreči put.

— Skloni se s puta!

Maršal to reče sasvim tiho. Ali u njegovom glasu bilo je toliko pretnje i oštine, da se siledžija povuče, kako bi mu oslobodio put.

Vajat se preseli u svoj novi stan.

Međutim, ukoliko je smatrao da će se ovde mnogo bolje osećati, video je da će se vrlo brzo razočarati. Rusi su, doduše, bili srećni što su mogli da preotmu zaradu hotelu

Arizona, ali i oni se nisu baš pokazali kao maršalovi prijatelji.

Nešto pre jedanaest časova uđe Vajat u Vinčelov „Vreli čošak“.

Saluner se beše naslonio na šank, gledajući ga namrgođeno:

— Maršal?

— Nešto bih vas upitao, mister Vinčel.

Saluner se nelagodno počeo po svojoj bradi sa krutom dlakom, čupajući potom zulufe.

— Da?

— Gde radi Hiton?

— To ne znam!

Saluner se počeo nelagodno potiljku.

— Znaite vi, ipak!

— U redu. Mislim da pomaže povremeno u Nortonovoj strugari.

Vajat se uputi prema strugari.

Strugara se nalazila na zapadnoj strani grada, udaljena nekoliko stotina jardi od poslednje kuće.

Vajat uđe u dvorište i ugleda preko više ljudi kako slažu daske. On im priđe i upita za Fila Nortona.

Jedan od radnika pokaza na veliku šupu, na drugoj strani dvorišta.

— Gazda je preko.

U trenutku kada je maršal hteo da uđe u skladište, polete odozgo jedna teška greda i tresnu zaglušujuće na drveno stepenište dole.

Čovek iz Misurija uspeo je u jednom trenutnom skoku da se skloni u stranu.

On pogleda gore i ugleda kroz rupu tamni šešir nekog čoveka koji se brzo povuče.

Vajat uđe preko greda u skladište. Hala beše prazna.

U pozadini nalazile su se lestvice koje su vodile, kroz rupu na tavanu, na gornji sprat.

Maršal dođe do lestvica i pope se gore.

Gornji sprat bio je popunjen letvama raznih veličina.

Ovde je mogao lako neko da se sakrije.

Vajat viknu:

— Mister Norton!

Na svoje veliko čuđenje, odmah dobi odgovor:

— Da, ko je to?

— Zovem se Erp. Rado bih sa vama porazgovarao za trenutak.

— Čekajte.

Pozadi desno, iz jednog mračnog ugla, pojavi se prilika nekog čoveka. Nosio je šešir svetle boje.

Maršal pokaza prema prozoru.

— Ovde se jedna greda srušila, mister Norton.

— Da, čuo sam lupnjavu. Mora da je to bio Vili.

— Koji Vili?

— Neki momak, gore iz Tombstona.

Vajat pogleda upitno vlasnika strugare.

— Iz Tombstona? Kako se još zove?

— Mislim, Vili Hariman.

U tom trenutku sevnu iza jedne gomile dasaka prema čoveku iz Misurija pucanj.

Ali, Vajat kao da je skoro sa tim računao. Stajao je iza ugla jedne gomile letava i metak se zabi u jednu od njih.

— Izadite napolje, Harimane!

Promukli smeh radnika odjeknu prostorijom.

Vlasnik strugare stajao je kao skamenjen, gledajući ukočeno prema prozoru, odakle je metak ispaljen.

— Hariman, jeste li poludeli?

— Uopšte ne, gazda. Hteo sam samo da uništim jednog vuka.

— Vi mora da ste ljudi, čoveče! Dolazite odmah ovamo!

Vajat beše napustio svoje mesto, prikradajući se pognut prema zidu gde se nalazio prozor. Već posle nekoliko jardi bio je u stanju da ugleda kako se neka prilika šćućurila na podu.

On zape revolver i uperi ga.

— Ne mrdaj, Hariman!

Čovek se skupi i podiže ruke u vis.

— Ustanite!

Vili se lagano podiže i dođe do prozora.

— Šta vam pada na pamet da pucate na mene? — reče mu maršal zapovedničkim glasom.

Hariman ga pogleda licem punim mržnje.

— Vi ste neprijatelj ovog grada, kao i moj neprijatelj.

— Ne govorite gluposti, čoveče! Šta sam vam učinio?

— Vi ste Vajat Erp. To je dovoljno!

Maršal ga pogleda zabezeknuto.

— Možete li biti jasniji, čoveče?

— Dovoljno je jasno.

Tombstonac zadrto saže glavu, dopustivši da ga odvede.

Dole u dvorištu maršal mu naredi da čeka, obrativši se vlasniku strugare:

— Kada je Hiton bio poslednji put ovde?

— Prošlo je najmanje četrnaest dana od tada.

— I? Od' onda ga niste videli?

Norton zavrte glavom, a istoga trenutka maršal je znao da laže.

— Dobro, mister Norton, ne morate mi reći istinu. Ali se nadam da se zbog vašeg držanja nećete kajati.

Maršal izađe iz dvorišta, zajedno sa Harimanom. Kada su izašli na ulicu, radnik štade.

— Šta ćete sa mnom da uradite?

— Ići ćete u zatvor.

— A, zatim?

— Zatim kod sudije. Dobićete sedam ili osam godina. Vama mora da je poznato kako se kažnjava prepad na šerifa.

— Vi niste šerif u ovom gradu.

— To je svejedno, Harimane. Poznato vam je i to.

Radnik zabaci glavu i pogleda maršala besno.

— Šta vi ovde hoćete? Zbog čega ste jahali za mnom za Nako?

Vajat se savlađivao, kako bi prikrrio svoje čuđenje.

— To biste morali sami da znate, Harimane.

— Dobro, uhvatili ste me. Još onda sam znao da ćete me uhvatiti. To sam rekao Fredu, Flojdu i ostalima. Međutim, opet je Rob bio taj koji je bolje znao.

— I onda, Rob vas je poslao ovamo?

Radnik klimnu glavom.

— Da.

Čovek iz Misurija razmišljao je grozničavo zbog čega je ovaj čovek pobegao ovamo, kao i šta je uradio u Tombstonu.

Ali Hariman je bio očigledno vrlo

pronicljiv, tako da je sam počeo da govori:

— Sanduk ja nisam izmislio, maršale. Plan potiče od Hala Flanagana.

— To sam i mislio — odgovori maršal, mada uopšte nije znao o čemu se radi.

Vajat stade raširenih nogu pred njim, podbočivši se rukama.

— Imam osećaj, Harimane, da vi vaš položaj još uvek možete da promenite.

— Ja? Svoj položaj? Kako kada sam bio prisutan?

— U redu, prisutan, ali vi to niste učinili!

Hariman proguta knedlu. Zatim promuklo reče:

— Ne, nisam ja. Bio je to Rob!

Maršalovo lice izgledalo je kao isklesano od kamena.

— Samo pričajte!

Hariman zatrese glavom.

— Ne, ne mogu! Ostali će me ubiti. Radije idem u Fort Vort nego da me udave.

— Ko će da vas udavi?

— Rob i ostali!

— Oni vas neće udaviti. Nemaju razloga za to. Naprotiv, momci su mene poslali na put.

Harimanovo lice beše primer kako izgleda slika zaprepašćenog čoveka.

— Šta su hulje uradile?

— To, što sam vam rekao.

— Zbog čega?

— Da bi se vas oslobodili, Harimane.

Maršal je to rekao sa takvom si-

gurnošću, tako da je blef potpuno upalio.

Hariman saže glavu na grudi.

— Znači, tako su se mene rato-siljali. Jednog po jednog šutnu nogom! Ukoliko im neko ne odgovara, ko napravi i jedan pogrešan korak, taj je gotov.

Izraz dubokog ogorčenja mogao se videti na radnikovom licu.

— Ničega zajedničkog nisam imao sa tim nitkovima! Zarađivao sam svoj hleb dole u Fergusonovom mlinu. Nije to bio nimalo lak posao! Morao sam čitavog dana da udišem prašinu. Međutim, imam sedmoro dece i zbog toga sam konjosao. I, naravno, nisam se mnogo uvajdio. Jednoga dana sreo sam Roba...

Čovek naglo prekide.

Maršal mirno zapali novi tompus. On nije bio neki naročiti pušač, ali je znao da to ostavlja utisak sigurnog čoveka, kada je neko, kome je i život ugrožen, još u stanju i na miru da puši.

— Samo nastavite, Harimane.

— Ne, ne mogu da govorim! Ubiće me, napašće takođe i moju ženu, zatim i decu, kao i moju staru majku!

— Ne bojte se. To ćemo već sprečiti.

— Šta ćete vi sprečiti? Luk Šort sledećih dana je takođe na redu.

Maršal beše načulio uši. Međutim, to nije smeo niko da primeti.

— Bez potrebe se brinete, Harimane. Luk Šort nije izgubljen.

— Ipak, on nije u stanju da umakne „trouglashima”.

Kao udarac gonga odjekivalo je

u mozgu čoveka iz Misurija. Opet trougao! Dakle, ipak, „ljudi sa vešalima"! I ovaj Vili je pripadao njima.

— Nemam mnogo vremena, Harimane. Bilo bi dobro, ukoliko biste se požurili.

— Ne mogu ništa više da kažem. I bez toga je sve izgubljeno.

— Žao mi je, Harimane — odgovori čovek iz Misurija. — Imali ste šansu. Dođite!

Snažno ga steže i gurnu ispred sebe.

Kada su skoro došli do kancelarije, radnik još jedanput zastade. Podiže glavu i pogleda maršala, kao da ga moli za oprostaj:

— Dajte mi još jednu šansu, mister Erp. Potražite Flimbertovog sina. Pustio sam ga da pobjegne. A kada Rob ili neko od ostalih to bude saznao, onda sam gotov. Možete da zamislite.

Kada je pomenuto ime Flimbert, u mozgu čoveka iz Misurija kao da je neko zazvonio na uzbunu.

Džems Flimbert imao je u blizini minerskih kućica jednu živinarsku farmu. Nije bio bogat čovek, ali otpočeo je od malog, da bi se uz mnogo znoja dobro podigao, tako da je bio u mogućnosti da kupi novu kuću, u kojoj je od pre izvesnog vremena živio zajedno sa svojom majkom i najmlađom sestrom. Sam Flimbert i njegov šestogodišnji sin Mirdžo bili su napolju na farmi, rađajući sa trojicom ljudi još od ranog jutra do kasne večeri.

Pre kratkog vremena Flimberta su ubili. Nisu mogli da uđu u trag

počiniocu zločina, iako su se u Tombstonu dosta potrudili da ga pronađu.

I, evo, ubica se tako iznenada pojavljuje! Čovek, koji je pred njim stajao, pripadao je farmerovim ubicama.

— Gde je mali Mirdžo?

Tvrdo kao metal koji pada, odjekivale su maršalove reči u banditovim ušima.

— Ne znam. Poslao sam ga. U onoj noći.

— Kuda?

— Rekao sam mu da beži u grad.

— Kod svoje babe nije.

— Ne, možda i nije pobjegao u grad.

— Onda ste vi za njega odgovorni, Harimane.

— Ne, maršale. Kako možete to da kažete! Kako mogu biti odgovoran za njega? Da ga ja nisam oterao, bio bi ubijen — kao njegov otac!

Čovek iz Misurija brzo je razmišljao. Tada upita:

— Gde je Rob?

— Ne znam, maršale.

Čovek iz Misurija ispruži naglo ruku i zgrabi bandita za jaknu.

— Hoćete li odvezati jezik, Harimane?

— Mora da je u Tombstonu — procedi.

— Gde u Tombstonu?

— U minerskim kućicama!

Dakle, u minerskim kućicama! U onom leglu mnogih zločinaca i poroka.

Bile su dve stvari koje je maršal morao da sazna: ko su bili ljudi

koji su Flimberta ubili i šta se spremalo protivu Luk Šorta?

Vajat pogleda radnika u oči. Bile su to oči u kojima se video strah i podmuklost.

Maršal izvadi revolver.

— Hajde, stanite tamo pored zida.

Hariman napravi tri brza koraka, spotičući se, a zatim se sruši. Uspravi se odmah i podiže ruke u vis. Potom prigušeno kriknu.

— Ne, maršale, nećete me valjda ubiti kao šugavog psa!

— A šta ste drugo nego šugavi pas!

— Ali, mister Erp! Smatrao sam vas pristojnim čovekom! Čovekom od zakona! Čovekom, u koga se može pouzdati! Za časnog čoveka.

— Ne uzimajte tu reč u usta!

Drhteći od straha stajao je radnik, držeći ruke još uvek uzdignute.

Maršal je držao upereni revolver.

— Vili Harimane, da li ste se oprostili od života?

Čovek pokleknu od straha i počeo da kuka.

Vajat mu priđe i zape revolver.

— Slušajte me dobro, Vili Harimane! Ovo vam je poslednja šansa. Imam samo dva pitanja: Gde je Rob i šta sprema banda protiv šerifa?

— Rob je u minerskom kampu kod brašnara Ovarima!

— A šta se sprema protiv Luk Šorta?

— On treba da umre. On smeta ljudima u Tombstonu. Zbog toga

su izmislili stvar sa Džemsom Kolemanom.

Koleman je bio velečasni anglikanske crkvene opštine u Tombstonu. Šta su „sivoliki“ planirali sa božjim slugom?

— Govorite dalje, Harimane i govorite brzo! Nema mnogo vremena.

— Ne znam kako je u pojednostima zamišljeno, mister Erp, zato što to nije moja grupa, koja ovaj zadatak ima da sprovede. Mi smo sa tim...

— Znam šta je vama naređeno. Ali, hoću da znam šta se priprema sa Kolemanom i Luk Šortom.

— Zaista ne znam. Mogu samo toliko da kažem da će Flanaganovi da odvedu mister Kolemmana, a u stvari, ostaviće namerno tragove, kako bi ih šerif mogao da prati. A tada bi ga zgrabili.

— I gde bi to trebalo da bude?

— Kod kazandžije.

Dakle, opet u minerskim kućicama! Kazandžijina kuća bila je poslednja pre baraka, koje su u čitavom kraju bile poznate pod nazivom „minerski kamp“.

— I za kad je to planirano?

— Moralo je to da bude još sinoć.

— A od kada ste vi ovde?

— Od pre nekoliko dana.

I to beše Norton prećutao u razgovoru sa maršalom. Da li je vlasnik strugare pripadao takođe bandi, ili je bio od nje nezavisan? Možda se samo bojao, kao i drugi?

— Dakle, Kolemmana treba da su juče odveli?

— Da.

— A, da li su vaši prijatelji očekivali šerifa takođe juče?

— To ne znam. To vam zaista ne mogu reći, mister Erp. Žao mi je, što ne mogu da vam pomognem. Uopšte mi je žao, što ja... ja vama...

Hariman pognu glavu i počeo da jeca.

— Dižite se!

Vajat ga povede glavnom ulicom prema šerifovoj kancelariji.

Larkin uopšte nije podigao glavu, kada je ušao čovek iz Misurija.

— Ovde dovodim jednog čoveka, koji treba da bude zatvoren, šerife. Bio je prisutan kada je u Tombstonu jedan farmer bio ubijen.

Kes Larkin podiže kratko glavu. Na njegovom ravnodušnom licu nije se moglo videti šta misli.

Ustade naglo, uze ključeve i smesti Harimana u ćeliju.

Kada se vrati reče gundajući:

— Vi se već brinete za to da ne budem nezaposlen, mister Erp.

— Žao mi je, šerife, ali tu se ništa ne može.

Maršal izađe iz kancelarije na ulicu.

Šta se u Tombstonu dogodilo? Morao bi to najkraćim putem da sazna. Da upozori Luk Šorta najverovatnije, da je već bilo kasno.

Sa druge strane hotela Arizona nalazila se pošta.

Kad maršal naiđe, podiže se iza pregrade nekakav stari kočati čovek i osloni se svojim mršavim rukama na išarani pult.

— Za ime božije — izmače mu se.

U očima poštara video se strah. Vajat je to dobro video, ali se pravio kao da nije primetio.

— Moram hitno da predam depešu.

— Za gde? — upita Horas London nabusito.

— Za Tombston.

Pri pomenu ovog imena poštari se istinski trže.

— U redu... Dakle?

Poštari sede, uze pero i zabi ga čvrsto u mastionicu.

— „Za Luk Šorta, šerifova kancelarija, Tombston.”

Pero je škripalo po papiru. Kada poštari napisu adresu, pogleda gore.

Vajat nastavi:

„Pažnja, stvar sa Kolemanom je klopka. Potpis: Vajat”.

Službenik pošte tek što je napisao tekst, kada Vajat čuo da ga je pitao:

— Jeste li sigurni da će to stići?

— Zbog čega ne bi stiglo? — upita čovek iz Misurija oštro.

Horas London pocrvene kao krv, primetivši kasno da je pogrešio.

— Pa da, zbog čega ne bi stiglo — promuća.

Vajat pođe prema vratima. Zastade malo i okrete se.

— Da se razumemo, mister! Ukoliko vest ne stigne u Tombston, nas dvojica ćemo još da razgovaramo.

Kada je čovek iz Misurija bio ponovo na ulici, izađe iz kapije od dvorišta, koje se nalazilo prekoputa, jedan dečak od svojih, možda, dvanaest godina. Pogleda svuda unaokolo i zatim dade znak maršalu.

Vajat, uverivši se da ga niko ne posmatra, tek tada pređe ulicu. Kao slučajno, zastade pored dečaka i poče, kao nešto da popravlja na svojoj levoj mamuzi.

Dečak prošapta:

— Vi ste Vajat Erp, zar ne?

— Da.

— Ja sam Tomi Laugran. Moj otac radi dole u strugari mister Nortona.

Maršal je pažljivo slušao, ne predkidajući da petlja oko mamuze.

Dečak se približi vratima i prošputa:

— Znam da to ne smem da kažem — i da me otac uhvati, dobio bih batine. Ali, ja nisam želeo da vi umrete.

— Pričaj samo, Tomi — hrabrio ga je maršal.

— Večeras čekaju na vas u dvorištu Katikovog pansiona, mister Erp.

— Ko?

— Ljudi...

— Hvala mnogo, Tomi.

Vajat neprimetno izvadi ispod opasača jedan srebrni dolar i spusti ga na pesak. Zatim se podiže i produži.

Dečak je čekao još malo, zatim u letu zgrabi dolar i nestade u dvorištu.

Vajat je sada znao da takođe ni u pansionu nije bio siguran. Ljudi iz strugare pripremali su prepad na njega. Bilo je vrlo verovatno da su se dogovorili sa Katikovim i njegovim ljudima, inače prepad nije bio mogućan u njegovom dvorištu.

Sivi januarski dan prolazio je brzinom puža.

Maršal je popodne obišao bar Eda Planeta, bio preko u štali za iznajmljivanje kod Tonija Valerija, posetio na kratko drvaru Varena Kromvela, kao i trgovinu priborom Vilija Harimana.

Kada je dolazio odozgo, od strane stolara Frenka Solindžera, susrete dvojicu koji su nosili nekakav kovčeg. Kada su ova dvojica došla do njega ispustiše na jedan razmetljiv način kovčeg koji su nosili i pobegeše. Pri tom se sanduk, koji beše samo površno zakovan, raspade. U njemu se nalazila lešina nekog psa.

Čovek iz Misurija produži do ulaza u stolarevo dvorište i otvori vrata.

Preko, na otvorenim vratima radionice, stajao je neki omanji čovek, bledog lica i sa naočarima sa debelim staklom. Kada ugleda čoveka iz Misurija, okrete se neučtivo i nastavi da radi.

Vajat uđe za njim u radionicu.

Frenk Solindžer udarao je čekićem tako snažno po jednoj stolici, da se drvo rasprsnu.

Maršal ga dodirnu po ramenu. Kao da je osetio zmiju na sebi, čovek se odjednom trže i ustuknu.

— Šta hoćete?

Tako je stegao dršku od čekića, da mu se pojaviše bele kosti pod kožom.

— Šta hoćete? Nemam ničeg zajedničkog sa vama. Šta radite Vi uopšte u ovom gradu? Vratite se! Odjašite za Tombston! Ili, još bolje, za Dodž — odbrusi malecki prenelašeno.

— Samo polako, mister Solindžer. Zašto se žurite?

— Šta hoćete od mene? Ukoliko odmah ne napustite moju kuću, pozvaću šerifa, ili ću uzeti pušku!

— Ja bih na vašem mestu razmislio, mister Solindžer.

— Pa, šta tražite ovde?

— Želeo bih da predam jednu porudžbinu.

— Porudžbinu?

— Želeo bih da poručim kod vas jedan mrtvački sanduk.

— Mrtvački sanduk? — promuća čovečuljak užasnut. — Za koga?

Vajat ga pogleda ispitivački, pre nego što izgovori:

— Za vođu!

Stolar se skamenio.

— Za — vođu?

— Da.

— Za kakvog vođu?

— Za vođu „ljudi sa vešalima“.

U radionici za izradu mrtvačkih sanduka zavladała je grobna tišina. Lice Frenka Solindžera beše dobilo boju kao smrt.

Levi očni kapak neprestano mu je podrhtavao.

— Za vođu „ljudi sa vešalima“? — promuća najzad. — Ali... Vi se ipak šalite, maršale.

— Ne, mister Solindžer, mislim najozbiljnije.

Erp izvadi ispod pasa novčanicu od deset dolara.

— Evo! Neka bude dobar kovčeg, s obzirom da treba da izdrži snažnog, velikog čoveka. A i put do But Hila nije tako kratak. Ima više od pola milje...

Događaj se do večeri prepričavao u čitavom gradu.

Maršal Erp je poručio u stolarnici za izradu mrtvačkih sanduka Frenka Solindžera jedan mrtvački sanduk. Za vođu „ljudi sa vešalima“!

Čitavi Nako prestao je da diše.

Odmah posle večere čovek iz Misurija napusti pansion i pođe u glavnu ulicu.

Mrak se beše spustio nad gradom.

Vajat ode do šerifove kancelarije, pokuca na vrata i uđe.

Larkin nije bio tu.

Vajat uze komad papira, napisavši poruku: — „Žao mi je — ali morali biste još večeras odvesti nekoliko ljudi iz Katikovog dvorišta. V. Erp“.

Izađe zatim iz kancelarije i vrati se u ulicu u kojoj se nalazio pansion.

•
• •

Pre nego što je stigao do dvorišta pansiona, skrenu desno i pođe uskom utabanom stazom prema But Hilu. Dospe do Vestend strita, gde se nalazila prezbiterijanska crkva, kao i mala kuća velečasnog.

Vajat vide da su vrata od crkve otvorena, uđe unutra, skinuvši šešir i ugleda u drugoj klupi jednog čoveka da sedi. Vajat prođe lagano stazom kroz sredinu i zastade pred njim. Ovaj ga pogleda.

Pri slaboj svetlosti lampe, koja je visila sa krova, ispred oltara, ugleda čovek iz Misurija jedno vrlo staro lice upalih očiju. Usta mu behu vrlo uzana i na krajevima nešto

opuštena. Od očiju prema bradi pružale su se duboke bore, koje kao da su govorile da je čovek teške bolesti. Imao je gustu sedu kosu i crne obrve. Nosio je crno odelo, sa belom košuljom i crnom mašnom.

Polako je ustao.

— Vi ste Vajat Erp, zar ne? — upita treperavim staračkim glasom.

Maršal potvrdi glavom. Zatim zamoli tiho:

— Mogu li da govorim sa vama jedan trenutak, velečasni?

— Da, naravno.

Čovek uze svoj šešir sa klupe i pođe sa maršalom prema sporetnim vratima crkve, koja su odmah vodila u hodnik njegove kuće.

— Možemo gore u sobu. Tamo je naloženo — reče.

Išao je napred i otvori gore vrata od jedne sobe.

Prostorija beše slabo naložena. Na stolu se nalazila jedna kerozinska lampa, čiji je veliki zeleni abadžur davao sobi nekakav sablasni izgled.

Velečasni Dradžert pokaza rukom prema jednoj izlizanoj fotelji.

— Izvolite sesti, mister Erp.

Vajat sede.

Sveštenik prekrsti ruke i pogleda maršala, pun očekivanja.

— Jeste li kod mene došli, mister Erp?

— Da.

— Ne verujem da vam ja mogu pomoći, mister Erp.

— Vi i ne treba da mi pomognete, mister Dradžert. Želeo sam da pomognete ljudima u ovom gradu.

— Smatram da oni pomažu sami sebe — procedi sveštenik kroz zube

priđe prozoru, kako bi pogledao kroz njega.

— Zna li šta se dešava u vašem gradu, velečasni?

— I znam i ne znam — odvrati ovaj promuklo sa prozora.

Za trenutak ućutaše. Zatim se starac okrete i priđe stolu.

— Grad je gnezdo zločinaca, maršale. Toliko znam i ja. Ali, ne više.

— Dovoljno je da vi to znate, velečasni.

— I kako mislite to da izmenite? Možda pomoću revolvera? Ubijanjem?

— Ubijaju ljudi, koje ja mislim da uhvatim.

— A, kako mislite da ih uhvatite, ako ne sa revolverom?

— Vi poznajete ovaj grad bolje od mene. Možda znate nekoliko ljudi, koji nisu izgubili veru u pravdu i zakon.

— Da, poznajem čitav niz takvih ljudi, maršale. Ali, oni još nešto nisu izgubili: a to je strah!

Vajat se diže.

— Žao mi je, velečasni, što sam vas uznemiravao — reče i izađe na vrata.

Starac požuri za njim krutim koracima, uhvati ga za ruku i reče drhtavim glasom:

— Idite iz grada, maršale!

Zabezeknuto pogleda maršal starca u oči.

— Ne govorite valjda ozbiljno, velečasni?

— Da, moja sveta ozbiljnost! Ukoliko odete, oni će prestati!

— Šta će prestati?

Starac mu pusti ruku, okrete se,

otetura do stola i sede, teško dišući.

— Toliko sam se nadao da nećete doći do mene.

— Zbog čega ste se nadali, velečasni? — upita maršal oštro.

— Jer... jer bolujem od iste bolesti, kao i drugi u gradu! Jer sam grešnik kao i oni, jer se bojim. Bojim se, razumete li!

Okrenu se, vičući maršalu:

— Strah me je!

— A, zbog čega bih morao da napustim grad? — upita maršal naglo.

— Jer se tada neće dogoditi! Jer...

Starac odjednom prekide.

— Govorite samo, velečasni!

Župnik zavrte glavom.

— Ne. Ja i ne znam šta treba da kažem. Mislim samo da će onda biti mirnije.

— Da, biće mirno i mirno će ostati — kao u grobu.

Vajat uhvati za kvaku i izađe na polje.

— Maršale!

Vajat stade ispred stepenica. Video je starog naslonjenog na sto, kako ga je gledao plamenim očima.

— Tako bih vam rado pomogao. Ali ja imam sedamdeset tri godine. Da — to sam već rekao — bojim se kao i drugi. Ovde nemate nikakvog izgleda, razumete li vi mene? Nikakvog izgleda.

Čovek iz Misurija siđe lagano stepenicama, napusti kuću, stavi šešir na glavu i ode pored But Hila u ulicu gde se nalazio pansion Pavela Katikova.

Umesto, kao uvek, da prođe kroz dvorište, on uđe brzo u kuću na

prednji ulaz, požuri kroz hodnik, ugasivši jednu lampu, koja je visila na zidu. Zatim otvori vrata od dvorišta i oslušnu.

Ugleda odmah pored okrećenog zida ljude, kako stoje pred vratima, koja su malo odškrinuli. Sada je mogao da čuje kako jedan od njih reče:

— Zar nije to on bio?

— Ne, ne, on prolazi ovuda, u to možeš biti siguran!

Vajat sasvim dobro prepozna glas vlasnika pansiona. I čovek, koji ga je upitao, bio je niko drugi, do Fil Norton, vlasnik strugare.

Iza obojice, nalazila su se još trojica, na zid naslonjena.

Vajat se okrete, ušunja se nazad u hodnik i otvori vrata od kuhinje.

U kuhinji je jedna služavka klečala otvorenog šporeta, gurajući veliku cepanicu u vatru.

Kada ču nekakav šum na vratima, okrete se.

Vajat je stajao u mračnom hodniku, kad odjednom viknu:

— Brzo! Zovite mister Katikova! Mora odmah kod šerifa!

Služavka se odmah diže i otrča prema vratima.

Vajat se beše već sklonio u dvorištu, kada se devojka pojavi na vratima.

— Mister Katikov, mister Katikov! — vikala je.

Uplašen i ljut, vlasnik pansiona se okrete.

— Šta hoćeš? Ulazi u kuću.

— Ne, morate brzo da dođete.

Katikov dođe do vrata od hodnika.

Čovek iz Misurija stajao je sada

tako blizu njega, da je mogao da ga dodirne. Iza jedne velike gomile sanduka sakrio se tako da ga Rus nije mogao da vidi.

— Brzo — prošaputa služavka. — Morate odmah da odete do šerifa.

— Šta?

— Da!

Katikov nije mnogo razmišljao, potrča kroz hodnik i nestade na ulici.

Vajat je sačekao, sve dok je mogao da čuje njegove korake na ulici, koristeći nastalu buku, kako bi mogao da dođe u sred dvorišta.

Kada se nisu više čuli Katikovi koraci, istrže on oba revolvera iz futrola, zapevši ih odjednom.

Četvorica kod kapije okrenuše se.

— Ruke u vis! — zagrme maršal.

Fil Norton pomisli da će ga udariti kap, kada je prepoznao maršalov glas. Ipak, stara lisica dođe brzo k sebi i zakrešta:

— Ali mister Erp, šta vam je?

— Čutite, Norton!

— Znači, prepoznali ste me. Onda ipak, znate da sam ja vlasnik strugare.

— Da, znam u svakom slučaju. A, to je dovoljno zlo za vas, Nortone.

— Ali, ja vas ne razumem, mister Erp. Slučajno sam došao ovamo jer sam hteo nešto da porazgovaram sa mister Katikovim.

— Da, sasvim slučajno. I šta ste razgovarali takođe znam tačno. Ne spuštajte ruke, Norton.

Brzim koracima maršal mu priđe i oduze revolver. U tom trenutku, Džimi Dempsej iz Luiziane, veliki

kao bik, mislio je da je došao njegov minut. Poteže odjednom desnom rukom prema dršci od revolvera, sa namerom da opali sa boka.

Međutim, već ga dočeka metak iz maršalovog revolvera. Džimi oseti kao da ga je neko maljem udario iznad desne podlaktice, i počeo da jauče da se sve orilo.

Maršal razoruža njih četvoricu odvede ih u jednu sobu za ostavu, koja se beše nalazila odmah pored štale, uverivši se pre toga, da nije mala prozor. Zatvori četvoricu njih unutra i stavu rezu. Zatim ode iz dvorišta.

Gore na ulici dolazila su mu dva čoveka, brzim koracima, u susret: Pavel Katikov, vlasnik pansiona i Kes Larkin, šerif.

Vajat je stajao nasred ulice.

I Katikov i Larkin stadoše.

Tri sekunde beše tišina.

Zatim maršal progovori:

— Pronašao sam cedulju, maršale.

— Dobro, onda je sve u redu. Ljudi možete da vodite.

— Ali, ne razumem...

— Radi se o Filu Nortonu i još trojici lupeža. Vrebali su na mene u dvorištu pansiona.

Larkin je stajao nepokretno.

Međutim Rus reče promuklo:

— Ali, to je nečuveno šta vi govorite, maršale! To ne može biti istina! Fil Norton je pristojan momak. Možda je hteo samo da me poseti. Mi igramo često poker zajedno...

— Ne trudite se, mister Katikov. Takvog nitkova ne bi trebalo još da štitate.

Posle deset minuta sedeli su Norton i ostala trojica iza katanca.

Larkin zaključa kancelariju za sobom i ode do „Zarđale potkoviće“, gde je u ovo vreme obično večeravao.

Vajat Erp sedeo je za svojim stolom sasvim sam u trpezariji pansiona.

Služavka mu donese jelo. Odjednom ga pogleda i reče:

— Da niste vi to bili maločas?

— Ne znam o čemu govorite, mis — odgovori maršal promuklo.

Devojka zatrese glavom i ode žurnim koracima u kuhinju.

Tada se iznenada pojavi Katikov i priđe lagano maršalovom stolu.

Vajat nije dozvoljavao da ga smetaju prilikom obeda. Rus ga je posmatrao svojim uskim očima, ispunjenim mržnjom.

— Ja to sve još ne razumem, mister Erp — reče najzad.

— Da, ima izvesnih stvari koje je teško razumeti.

— Kako to mislite?

— Ah, jednom sam stanovao kod nekog čoveka, koga sam smatrao džentlmenom. Ali, morao sam da ustanovim da je bio velika vucibatina. Dao sam mu jednu šansu. Međutim, nije je iskoristio.

Lice Katikovo postajalo je sve duže i duže.

— I...?

Vajat podiže naglo glavu, fiksirajući gostioničara jednim prodornim pogledom.

— Umro je na vešalima, mister Katikov.

Erp se podiže i napusti trpezariju.

Pavel Katikov gledao je za njim zabezeknuto.

Zatim se počea po bradi i ode trapajući u kuhinju.

— Neli! — prodera se na služavku.

Devojka se uplašeno okrenu.

— Ko ti je rekao da treba da idem kod šerifa?

— Ko? — promuca devojka. — To ne znam, mister Katikov. Neko je odjednom ušao u kuhinju i viknuo. Ja verujem da je to bio mister Erp.

— Oh!

Katikov zgrabi jedan veliki poslužavnik, na kome su se nalazile dve šnicle i tresnu ga o kameni pod kuhinje, gde se razbi na hiljadu komada.

Čovek iz Misurija spakovao je svoje stvari i bisage prebacio preko ramena. Ugasio je lampu u svojoj sobi. Zatim dođe do vrata i pažljivo oslušnu u hodniku.

Gore beše sve mirno.

Siđe pažljivo niz stepenice i oslušnu prema kuhinji.

Obe služavke razgovarale su međusobno.

Gde je Katikov?

Vajat taman htede da uđe u hodnik, kada ču rezu na vratima od dvorišta.

Odmah zatim začuše se teški koraci Rusa po daskama u hodniku. Vajat sačeka, dok se on nije izgubio u kuhinji, a zatim neprimetno napusti kuću.

Jedan trenutak zastade pored vrata pažljivo osluškujući.

Preko je ležao mirni But Hil. Levo je vodila ulica prema granici.

Desno se izlazilo na glavnu ulicu, na koju je padala svetlost iz krčmi i davala joj avetinjski izgled.

Maršal ugleda kako se iza stuba od vrata But Hila pojavljuje jedna prilika i približava sitnim, žurnim koracima.

Maršal izvadi odmah revolver i zape okidač.

Nepoznati stade na sred ulice.

— Ja sam, mister Erp! — dopre do njega glas, koji je šaputao.

— Vi, velečasni?

— Da, ja sam — odgovori piskav glas.

Vajat priđe starcu. — Šta želite? — upita pun podozrenja.

— Dodite sa mnom, mister Erp — prostenja stari, uhvativši ga za ruku.

Vajat zadrža revolver u ruci, dok je sa starcem išao pored grobljanskog zida.

Velečasni ga dovede u Vestendstrit. Kada su stigli do ulice, župnik pogleda na sve strane, pre nego što sitnim koracima ne krenu prema crkvi.

Starac otvori vrata od crkve i dade znak maršalu.

— Dodite samo.

Vajat zgrabi starog jednim pokretom i skloni ga sa ulaza. Čizmom zatvori vrata.

— Mogli smo da prođemo kroz vrata od vaše kuće, mister.

Velečasni klimnu glavom. — Zacemento. — I on pođe lagano prema kućnim vratima.

Kada ih je otključao, Vajat uđe pre njega. Stajali su u hodniku jedan pored drugog. Bilo je mračno.

Dradžert kresnu šibicu i upali

lampu, koja se nalazila na zidu.

— Imate pravo — uzdahnu — da mi ne verujete. Potpuno pravo. Ja nisam ništa bolji, nego i svi ostali.

Zatim otvori vrata sa strane, koja su vodila do crkve.

— Tu, vidite li.

Vajat pogleda pored njega u crkvu. Bila je prazna.

Iza sebe čuo je drhtavi glas velečasnog:

— Znao sam da ćete napustiti pansion.

Vajat ga ne upita odakle je tu znao. Išao je za njim uz stepenice, a zatim sede opet za sto.

Stari donese iz rerne posudu sa čajem, stavi dve šolje na sto i nasu. Zatim izvadi iz zidnog ormara jednu flašu sa rumom i sipa po malo u šolje.

— Hoćete li da popijete jedan gutljaj ruma! — upita.

Vajat samo potvrdi glavom.

— Dobro, mister Erp. Bedno sam se poneo. Pa i sada osećam da nemam snage u sebi za ono što smeram.

— Šta smerate?

Dradžert stavi šolju na usta i otpi jedan gutljaj.

— Znam više nego što sam rekao, mister Erp.

— To mi je bilo jasno.

Velečasni ga pogleda začuđeno.

— Znali ste?

— Da. Ali, šta znate vi?

— Na primer da niste mogli da se oslonite na poštanskog službenika.

— Nisam mogao na njega da se oslonim — odgovori Vajat hladno, mada ga je ovo saznanje duboko po-

godilo. Dakle, njegovo upozorenje Luku Šortu nije otpremljeno!

Šta se sada dešavalo u Tombstonu? Pomisao na Luk Šorta stezala ga je u grlu. „Ljudi sa vešalima” namamili su njegovog prijatelja u opasnu klopku. A Dok Holidej mu sigurno nije mogao pomoći, jer je Džordžijanac sigurno još vukao posledice svog napada.

Čovek iz Misurija ču starca kako mu se obrati šupljim glasom:

— Žena poštanskog službenika je jedna pobožna žena. Ona priča više nego što ja želim da saznam. Tako je i danas bila ovde i ispričala mi da ste bili na pošti, kako biste predali jednu depešu za Tombston. Takođe mi je i to rekla, da njen muž nije predao vest.

Velečasni spusti šolju, tako da ona jasno zazveča.

— Rekao sam joj da ova vest mora biti odmah predata. A, s obzirom da sam znao da ona ume da barata Morzeovim aparatom, siguran sam da je vaš prijatelj primio vest.

Starac ustade i donese opet flašu sa rumom.

Potpuno zaboravivši da ima gosta pred sobom, stavi flašu na usta i duboko otpi.

Zatim reče tužnim glasom:

— Izvinite... ja... da... postao sam pijanica! Vi to možete slobodno da znate. U to me je oterao ovaj prokleti grad! — Zgrabi flašu i snažno lupi sa njom o sto. — Postao sam pijanica, bedna pijanica! Ništa drugo nego, kao i sve propalice, kojima ja ovde iz nedelje u nedelju u crkvi držim propoved!

Obori glavu, pružajući sliku punu sažaljenja.

Potrajalo je malo, pre no što je opet podigao glavu, objašnjavajući kreštavim glasom:

— Vi možete ovde da ostanete, mister Erp. Nema nikakvog smisla da bilo u pansionu, ili nekoj gostionici, tražite smeštaj. Niste nigde sigurni za svoj život.

— Da, znam.

Velečasni zažmuri na levo oko i reče:

— Ne znam da li je kod mene sigurno. Ali, ukoliko vi to spretno izvedete, niko neće tako brzo da primeti gde se nalazite.

— Pokušaću.

— Koliko ja slutim, vi nemate nameru da grad napustite?

— Ne, nemam nameru.

— Zbog toga sam i došao da vas dovedem ovamo. Na žalost, kasno sam saznao za prepad, koji je pripreman. To su uvek supruge, koje mi ponešto saopšte. I to ne možda zbog ljubavi prema pravdi, već takođe zbog straha, koji ih tera ovamo. Ali, to je jedna druga vrsta straha. Ne znam da li me razumete?

— Da. Razumem vas.

Maršal je znao tačno šta je stare žene gonilo kod župnika. Bio je to strah od pakla.

Maršal tada ču velečasnog da govori:

— Bilo bi bolje za vas, mister Erp, ukoliko biste napustili grad. Vajat ga pogleda.

— Tu rečenicu sam već više puta čuo, mister Dradžert.

— Da, u to sam ubeđen, ali rekao sam to u vašem interesu.

Velečasni nasu još jedan gutljaj, a zatim ga požudno istrese u grlo.

— Sve mora da se zaboravi ovde, ljudi i čitav grad. To nije dobar grad, maršale, taj Nako. To je đavolov grad. U to mogu da vam se zakunem.

— Možda biste mogli da budete jasniji — opomenu ga maršal.

— Ne, sa onim što sam rekao bio sam dovoljno jasan.

— Vi, dakle, tvrdite da je grad gnezdo bandita?

— Da, ali još nešto hteo sam time da kažem: nije dobro za vas da ostanete ovde. Vi nemate šanse, pošto je gradom zavladao strah.

— Od koga dolazi taj strah? — hteo je maršal da zna.

— To vam ne mogu reći, to ne znam. Znam samo da su oni tu i da su zagospodarili gradom.

Odjednom starac ispruži glavu daleko preko stola i upita, glasom koji je šištao:

— Šta tražite vi? Zbog čega ste ovde?

— Želeo bih da vam odgovorim, mister Dradžert. U poteri sam za bandom „ljudi sa vešalima” i tražim njihovog vođu.

Kao da ga je ujeo otrovni pauk, starac se trže. Njegovo lice se na čudnovat način izmeni. Delovalo je isušeno, kao lice jedne mumije.

— Vi tražite vođu „ljudi sa vešalima”? — procedi kroz grlo.

— Da, tražim ga već nedeljama. Nalazim mu se na tragu.

Dradžert je posmatrao ukočeno čoveka iz Misurija, kao nekog bolesnika.

— Ne mislite to, valjda, ozbiljno?

— Sasvim ozbiljno, velečasni.

Vajat se diže i pođe prema vratima.

Starac zatrese glavom, oslobodivši se ukočenosti, i reče potpuno izmenjenim glasom:

— Sačekajte malo. Odvešću vas u vašu sobu.

Soba, koju je pripremila domaćica velečasnog za čoveka iz Misurija, beše lepa i čista. Stara žena stajala je na vratima, rekavši:

— Budite bez brige, mister Erp. Niko u gradu neće znati da vi stanujete kod nas.

Kada je žena otišla, oprostila se takođe i velečasni.

— Želim vam laku noć, maršale. Nadam se da ćete dobro razmisliti i ne preduzimati previše.

Vajat je pričekao jedno tričetvrt sata. Onda, kada je u kući sve postalo mirno, ustade sa ivice kreveta, stavi šešir na glavu i tiho izađe iz sobe.

Oslušnu u hodniku. Bilo je mirno.

Side bešumno niz stepenice i htede da otvori vrata od kuće. Bila su zaključana, a ključ se nije nalazio u njima.

Onda se okrete i ode kroz hodnik, prema vratima od crkve.

Bila su otvorena.

Vajat pažljivo oslušnu po crkvi.

Negde šušnu miš.

Maršal pređe na prstima preko male bogomolje i dođe do vrata, koja su bila samo rezom zatvorena. Otvori ih i izađe napolje. Hladan noćni vazduh oseti na licu.

Bez žurbe pređe ulicu i pored groblja uđe u ulicu u kojoj se na-

lazio Katikov pansion. Zatim krenu polako glavnom ulicom.

I u njoj beše sve zamračeno.

Istina, preko, kod „Zardale potkovice“, prodirala je svetlost kroz šarenu hartiju, kojom je prozor na verandi bio zalepljen.

Maršal pređe ulicu, provukavši se između kuća, do dvorišta „Zardale potkovice“, preskoči preko poluvisokog zida i stade pored poluotvorenih dvorišnih vrata.

Uđe u hodnik, iz koga je mogao da kroz, takođe, malo odškrinuta vrata pogleda u krčmu. Za šankom je stajalo naslonjeno više ljudi.

Jedan od njih bio je Hiton.

Levo od njega stajao je mali, trunteljasti momak, podmuklog lica i crvene kose. Desno od njega bio je neki grdobač čovek, kome beše jedno oko nedostajalo. A pored ovoga, naslonjen na šank, nalazio se jedan čovek četrdesetih godina, rošavog lica, sa Virdžinija tomposom u ustima.

Hiton je baš vodio glavnu reč:

— On ima da nestane, momci, budite sigurni u to! Ja ću se za to pobrinuti. Ukoliko bude još sutra u gradu, Hiton će ga otpremiti na groblje. On tamo pripada.

Crvenokosi dodade uz to:

— I to će biti dobro za naš grad. Jednog takvog čoveka možemo samo da smestimo na groblje.

Ostali se složiše uz odvratan smeh.

Hiton reče:

— On je ovde naleteo na poledicu, taj magarac iz Dodž Sitija. Ovde će završiti svoj put.

Maršal oseti odjednom nekakav mali šum iza sebe. Kao kad neko

prođe pored zida, dodirujući ga svojim odelom. Okrete se i ugleda iza sebe čoveka da stoji.

U Vajatovoj levoj ruci blesnu revolver, a okidač beše već zategnut.

Svetlost iz krčme pade na lice neznanca. Bio je to Kes Larkin, šerif u Nakou.

— Vi? — izusti tiho Vajat.

— Da, ja.

Vajat zakoči revolver i spusti ga nazad u futrolu. Skoro minut prođe, a da niko ne progovori, kad Larkin upita:

— Koga ste sledili?

— Isto pitanje bih mogao i ja vama da postavim, šerife!

— Išao sam za vama. Nisam znao da ste to vi. Video sam samo kako je neko prešao ulicu i nestao odjednom. Prilično je potrajalo, dok nisam uspeo da vas pronađem.

Vajat se čudio da je šerif morao da se šunja za njim, kao nekakva životinja.

— Prisluškiavao sam momka tamo unutra, onog Hitona.

— On je samo jedan bukač. Od njega ništa neće biti.

— Nisam siguran, šerife, da li bih o njemu tako mislio.

Larkin odmahnu rukom i gurnu vrata od krčme. Obojica uđoše unutra.

Četvorica za šankom povukoše se uplašeno.

Hiton se počesa po bradi.

— Hej, čovek treba samo da pozove đavola i on već trčeći stiže!

Crvenokosi baci komad novca na šank i, krećući se unazad, izađe na vrata.

Rošavi ga je sledio. Takođe i klop se pripremao da se udalji.

Beše ostao samo Hiton, koji je jetko gledao u maršala.

— Vi ste znači još tu. I odmah ste povelili zaštitnika sa sobom.

— Nisam ga poveo sa sobom, Hitone. Iznenada je došao — odgovori maršal i priđe šanku.

Larkin beše ostao kod vrata od hodnika, posmatrajući ravnodušno svojim hladnim očima po krčmi. Zatim se okrenu i nestade.

Vajat je stajao pred Hitonom.

— Slušao sam vaš prijateljski govor, Hitone. Dobro, ukoliko baš ne možete da čekate, kako biste znali ko će od nas dvojice pre na groblje, možemo to odmah, tu pod brežuljkom, da rešimo.

Hiton odjednom proguta knedlu i povuče se korak unazad. Gurnu zatim ruku u džep na opasaču, izvadivši dva dolara, koje baci na šank.

Krčmar zakrešta:

— To nije dovoljno, mister Hiton!

Razbojnik ga jetko pogleda.

— Zaveži ti što „krstiš“ viski! Nas dvojica ćemo sutra da razgovaramo!

Hiton se zatim okrenu i izađe brzim koracima napolje.

Kada je Vajat prošao kroz vrata hodnika, Larkina više nije bilo.

Maršal odluči da ne krene istim putem ka glavnoj ulici, već kroz dvorište izađe na paralelnu ulicu i počeo lagano da šeta tamnom ulicom usnulog grada.

Da li je stvarno spavao ovaj neprijatni Nako? Da li je uopšte ikada spavao? Zar nije izgledalo da je stalno budan? Kao da je uvek pretio?

Vajat ode zaobilaznim putem do svog stana.

Osećao je to jasno u prstima, da ovde sedi na buretu baruta. Tu je bilo još opasnije, nego u Martiniju, razbojničkom gnezdu preko u Meksiku, i svi oni bili su povezani sa bandom „sivolikih“.

Ali, bilo je sve tako mračno i tajanstveno. Ukoliko čoveku i pođe za rukom da se dočepa nekog od njih, ipak bi ostali nestajali bez traga i pretvarali se u ništa.

Hiton sasvim sigurno nije bio srž te opasnosti, kao ni koren te divlje biljke — Nakoa. Bio je od glave do pete grana koja maše i nekome bode oči.

Možda i nije on slučajno bio taj, koji će da bode oči, možda je zadatak ovog čoveka bio veliki manevar odvratanja na drugu stranu. Zbog čega? Za koga?

I sam šerif imao je nečeg tajanstvenog u sebi. Na njega se maršal zaista nije mogao da osloni. Pa, čak kad bi Larkin imao i dva zamenika, nalazio bi se on suprotstavljen širokom frontu ljudi, protivu kojih nije mogao sam da se bori, ukoliko ne bi želeo da bude pokojni.

Ono što je maršala najviše pogađalo bila je briga oko Luk Šorta. Šta se sada odigravalo u Tombstonu? Jesu li „sivoliki“ uspeli da namame Teksašanina u klopku i saviđaju, a zatim likvidiraju?

Depeša je, sasvim sigurno, stigla kasno, ukoliko je uopšte i poslata.

*
* *

Džems Koleman, šezdesetdvogodišnji anglikanski sveštenik, bio je kidnapovan, kao što je to Hariman rekao maršalu. Nije bilo moguće otkriti tragove, koje bi otmičari ostavili za sobom. Odnosno, nisu ih tako nespretno ostavili, da bi Luk Šort odmah u njih posumnjao.

Teksašanin je čuo od starog učitelja Grifita da je neki dečak iz škole pronašao jednu čizmu starog sveštenika, pored jedne zatrpane jame u blizini grada. Luk je naredio da dečak dođe, kako bi ga ispitao.

Dečak, koji beše imao jedva tri-naest godina, obavestio ga je da se igrao sa dva svoja druga na obroncima brežuljka, gde su se ranije nalazili ulazi u rudnike srebra. Tu su pronašli čizmu.

Koleman je, dakle, odveden u oblast rudnika. Šta je bio cilj njegove otmice, izašlo je brzo na videlo. Jer, već rano popodne pronađeno je pismo kod štamparije Džona Klema u Fremontovoj ulici, u kojem otmičari traže od pripadnika anglikanske crkve u Tombstonu otkupninu od tri hiljade dolara.

Sam Klem lično doneo je pismo šerifu.

Luk Šort, bacivši pogled na pismo, zatrese glavom.

— Davo bi ga znao! Čitava priča mi se ne dopada.

— Ni meni — odgovori Klem. — Pre svega, ne dopada mi se žurba tih lupeža. Ukoliko novac do večeras ne bude položen, kod nekadašnje stanice za promenu konja Torčina, Koleman treba da umre.

Teksašanin izađe iz kancelarije

oko četiri sata, zaključa vrata i ode u „Rusku kuću”.

Neli Kešmen baš je zalivala cveće u sali, kad gorostas naiđe.

— Da li je Dok Holidej u svojoj sobi, mis Kešmen?

Žena klimnu glavom.

Luk pozdravi dodirom ruke o obod svog velikog belog šešira i ode u hodnik, koji je vodio do kockareve sobe.

Kad zakuca na vrata, dobi odmah odgovor.

— Da, uđite, Luk.

Gorostas ude i pogleda kockara, koji je potpuno obučen ležao na krevetu, sa rukama prekrštenim pod glavom.

— Otkud ste znali da sam to ja?

— Vaš korak bi svako prepoznao, Luk.

Teksašanin ga obavesti o stvari sa Kolemanom.

Holidej klimnu.

— Da, crni Sam mi je već pričao o tome.

Luk pokaza prijatelju otmičarevu cedulju.

Holidej kratko pogleda papir, rekavši:

— Čitava stvar smrdi!

— Tačno tako i ja mislim — dodade Teksašanin.

Holidej sede na ivicu kreveta i zapali jednu cigaretu. Izgledao je još uvek kao posle napada, a činilo se kao da težak napad njegove bolesti još nije prohujao.

Izgleda da ga je ovog puta zaista dobro uhvatilo. Koliko će takvih napada moći još da podnese? Opaka bolest u njegovim grudima izgleda

da je bila sve gora i gora, nagrizzaju-
ći krepkost žilavog Džordžijanca.

— Samo ležite, Dok. Hteo sam samo da vas o celoj stvari obavestim — reče Teksašanin.

— Oni nešto smeraju sa tim — odgovori Holidej. — Pismo je ostavljeno kod Klema. Zbog čega kod Klema? Jer je pošiljalac računao sa tim da će Džon Klem da se obrati vama. I da niko, osim vas, ne bi jahao do stanice za izmenu konja Torčina.

— Vi smatrate čitavu stvar jednom klopkom?

Holidej podiže ramena.

— To je teško reći. Šteta da maršal nije tu. Možda ne bi bilo loše da pogledate stanicu Torčina u toku dana.

Teksašanin potvrdi glavom.

— To sam tačno i ja mislio.

Jedan sat kasnije ugleda džin iz Teksasa u daljini napuštenu stanicu za izmenu konja.

Bila je to dugačka, polusrušena zgrada, sa malim dodatkom, koji je služio kao štala. Ograda od korala mora da je bila izrađena od vrlo tvrdog i trajnog drveta, jer je još uvek bila u dobrom stanju.

Luk Šort držao se pravo stanice i doveo svog konja iza kuće, tako da ga iz daljine niko nije mogao da vidi.

Nekadašnja soba za čuvare bila je prazna, osim jedne stare stolice i jednog stola, kome je nedostajala noga. Drveni poljski kreveti iz susedne prostorije, u kojima su ranije spavali čuvar stanice i njegov pomoćnik, verovatno da su prošle zime bili potrošeni kao drva za vatru.

Pored nje nalazile su se još dve manje prostorije, u kojima je nekad sigurno živela čuvareva porodica.

Štala je bila takođe prazna. Grede iz tri boksa bile su izvađene i verovatno upotrebljene u istu svrhu, kao i poljski kreveti.

Luk Šort nasloni se za trenutak na koral i pogleda prema jugu, na oblast rudnika, koja nije bila daleko odavde.

Pre mnogo godina, u mnogobrojnim jamama ovde, revnosno se kopalo, tragajući za srebrom. To srebro je kasnije i donelo ime gradu — Silver Siti, koje je kasnije, u vreme Klantonovih, opet promenjeno u Tombston, manje prijatno za uši, ali, koje je skoro sasvim odgovaralo.

Teksašanin beše otkrio u pesku u dvorištu još prilično sveže tragove od potkova više jahača. Stanicu mora da je neko pre kratkog vremena pretražio. Najverovatnije da su Kolemanovi otmičari želeli da još jednom razgledaju mesto, gde će novac da preuzmu.

Vreme je proticalo brzinom puža. Konačno, zlatnocrveno sunce počeo da zalazi na zapadu, bacajući svoje purpurne zrake duž savane.

Teksašanin odjednom ču, iz one prostorije u kojoj se beše zadržao, laki udarac kopitom nekog konja. Odmah napusti prostoriju i izađe u dvorište.

Udarac kopitom umuknu.

Luk Šort tiho pređe oko zgrade i pogleda u pravcu stare Overlandove ulice. Koliko se daleko moglo da vidi pri sutonu, koji je počeo da se spušta, nije bilo nigde ni jednog jahača.

Pa ipak, Teksašanin je čuo udarac kopitom!

Brzo prođe oko zgrade u dvorište i stade kao ukopan kod koralu. Preko, kod stanice, stajao je rasni, plemeniti vranac.

A, na vratima čuvara stanice stajao je čovek, čija pojava toliko iznenadi Teksašanina da je imao muke da se savlada.

Bio je to visok čovek, širokih ramena, krupne glave, lepo oblikovanog, tamnopusnog lica, sa koga je gledao par očiju boje kao čilibar. Nosio je tamnomrki šešir, duboko natučan na čelo, dok je krznom obloženi okovratnik kožne jakne visoko podigao. Sivomrke pantalone prelazile su preko sara njegovih čizama sa visokom potpeticom. Izgleda da nije bio naoružan.

Stajao je tu raširenih nogu, podbočen rukama o svoja uzana bedra.

Luk Šort je poznavao tog čoveka. Prepoznao bi ga i među hiljadama drugih. Bio je niko drugi, do glavom Ajk Klanton! Nekadašnji vođa tombstonske bande, najveće i najopasnije bande koja je postojala na Zapadu, sve do dana dok se nisu pojavili „ljudi sa vešalima”.

Koliko je Šort znao, Vajat Erp je, kako posle, tako i pre, sumnjao u ovog čoveka da je on tajni vođa „sivolikih”. Mnoge stvari su zaista i ukazivale na to da je ovaj plečati čovek, medveđeg izgleda, ali vrlo otresit i pametan, Isak Džozef Klanton, bio vođa „ljudi sa vešalima”!

Tako je često maršal verovao da će moći da ga uhvati, ali se isto tako često i razočaravao, nemajući osnova za tako nešto.

Jedno osamnaest milja jugozapadno od grada nalazio se Klantonov ranč, koji je vodio Ajk, sada poslednji najstariji muški član porodice. Bio je to veliki, za ovu suvu zemlju ovde sasvim rentabilan ranč, na kome je radio čitav niz kauboja. Posle bitke kod O. K. koralu Ajk se nije tako upadljivo mešao u događaje u i oko Tombstona. Da je posle, kao i pre, postojala banda, koja je okupljala razbojнике iz čitave okoline, znao je svako. Ali, nije niko znao da li joj pripada i Ajk Klanton, ili je možda i njen vođa. Vajat Erp, Dok Holidej i Luk Šort nisu nikada sumnjali u to da tombstonski desperadosi predstavljaju „elitu” „ljudi sa vešalima”.

Rančer je posmatrao nepomično ogromnog Teksašanina.

Konačno Luk se pomeri i pođe prema njemu. Tri jarde pred njim zastade.

— Helo, Ajk, kakvo iznenađenje!

— Helo, šerife — odgovori rančer svojim promuklim, pretećim glasom, koji je mnoge godine u čitavoj pokrajini predstavljao strah i trepet.

Luk izvadi jednu virdžinija cigaru iz džepa na reveru, stavi je među zube, kresnuvši šibicu o gredu na vratima. Zatim pogleda preko prema koralu i primeti:

— Prilično zapuštena oblast.

— Da — odgovori Ajk Klanton.

Za trenutak zavlada tišina. Tada reče Teksašanin:

— Meni se čini da put od Klantonovog ranča za Tombston ne vodi baš ovuda?

— Ne, i ne vodi.

— Mogu li onda, možda, da pitam,

kako to da ste ovamo došli, Ajk Klanton?

— Da, možete da pitate, šerife. Hteo sam da vidim momke koji žele da vas ovde namame.

Teksašanin upita brzo:

— Otkud znate da treba da budem ovde namamljen?

— Tako se nešto priča okolo, šerife.

— Rado bih to želeo da čujem bliže, mister Klanton!

Teksašaninov glas postade oštar i odsečan. Međutim, Ajk odgovori potpuno hladno, dok je zavijao cigaretu:

— Moj nećak bio je u gradu. Međutim, i da sam nije bio u gradu — ja bih to saznao. Bio je slučajno u baru Džoni Milera, kada je jedan gost pričao o pismu, koje je Džon Klem upravo dobio. Taj gost radi u štampariji novina.

Bilo je to prilično jasno objašnjenje i Luk Šort bio je u to ubeđen da bi Ajk Klanton u svakom slučaju saznao o svemu tome. Kao i pre, izgledalo je još uvek da svi konci vode do njega — ili da njegov sistem obaveštavanja još uvek dobro radi.

Radi li sistem obaveštavanja jednog „penzionisanog” vođe bande, posle tolikih godina, a da ne bude „podmazan”? Bilo je to prilično neverovatno.

— Šta radite ovde, Ajk Klantone?

— Već sam vam rekao, šerife.

— Da li ste znali da ću ja biti ovde?

— Ne, to nisam znao. Međutim, otkrio sam trag vašeg konja.

— A koga vi čekate ovde?

— Iste ljude koji vas očekuju, Luk Šort.

Teksašanin ode do svog konja i priteže jače malo kolan.

— Mislim da sam dosta video.

Rančer se približi korak bliže i pogleda ga u lice očima tvrdim kao kremen.

— Idete suviše rano, šerife.

Teksašanin se beše već popeo u sedlo. Osloni se desnom rukom na sapi svog vranca i pogleda nekadašnjeg vođu bande.

— Rano? Možda za vas, Ajk.

— Ne za mene šerife. Ali, sasvim sigurno za starog Kolemana.

Teksašanin odmah skoči sa konja i stade pored samog Ajka.

— Bio bih vam zahvalan, mister Klanton, ukoliko biste bili malo jašniji.

— Nemam šta više tu da kažem, šerife, nego da nas dvojica nismo ovde dovoljno videli.

Teksašanin pogleda preko korala u savanu prema rudarskim brežuljcima. Tek posle jedne minute reče poluglasno:

— U redu, čekaćemo.

Tama se beše spustila na zemlju i kao da sve zavi u nekakvu mekanu, plavocrnu maramu.

Oba čoveka stajala su na ogradi od korala, posmatrajući preko Overlandove ulice prema gradu.

Povremeno okretao je šerif glavu, posmatrajući u određenom pravcu prema brežuljcima.

Isak Džozef Klanton bio je ćutljiv čovek. Nije progovorio ni jednu jedinu reč od kada je pao mrak.

Međutim, takođe i Teksašanin nije

bio govorljiv čovek i znao je da se sa tišinom lepo zabavlja.

U devet sati Ajk se pomeri sa ograde i pođe prema svome konju.

— Vi hoćete da idete? — upita ga Teksašanin.

— Hoću svog konja da izvedem iz korala.

— Zbog čega?

— Jer dolaze oni — reče nekadašnji šef bande jednostavno, izvede svog konja iz korala i odvede ga u štalu.

Kada se sve opet utišalo, Teksašanin je pažljivo osluškivao u noći, ali nije bio u stanju ništa da čuje.

Ajk Klanton stajao je na vratima stare stanice za izmenu konja, oslo-njen rukama o bedra. Luk se približi njemu.

— Ja ne čujem još ništa.

— Ne, i nema šta da se čuje — odgovori Ajk odsutno, gledajući i dalje prema gradu.

— Kako znate da će doći?

— Zato jer je vreme.

I tada odjednom ču Teksašanin u daljini topot konja, koji su se približavali.

On se brzo okrete, izvede svog konja iz korala i odvede ga u štalu pored rančarovog konja.

Tako su obojica stajali na vratima stanice, gledajući u tamu.

Kada se topot konja približio na oko pola milje od stanice, Teksašanin se skloni sa vrata i stade kod ugla štale. Ajk Klanton, međutim, ostade i dalje na ulazu.

Grupa jahača beše stigla. Sedmorica iskočiše iz sedla i požuriše prema kući.

— Hej, on već stoji tamo! — vik-

nu prvi od njih, sa neskrivenim trijumfom u svom glasu.

Luk beše ovaj glas odmah prepoznao. Pripadao je Halu Flanaganu, članu čuvene banditske porodice iz jedne tombstonske sporedne ulice.

— Da, on stoji tu — odgovori rančer pretećim glasom.

Hal Flanagan stade kao ukopan, kao i ljudi za njim.

— Ajk Klanton! — ote mu se.

— Pa to je Ajk! — moglo se čuti sa usana svih ostalih.

— Vođa...!

— Vođa? — zagrme Ajk. Zatim priđe čoveku, koji ga je nazvao vođom.

Bio je to mali, krivonogi Džeronimo Montez, nekadašnji rudar.

— Šta si rekao: vođa? Slušaj ovamo, čoveče, ja nisam tvoj vođa! Bilo bi dobro, ako bi to upamtio!

Razbojnik se povuče, savivši ruke.

— Ne usuđuj se da pružaš svoje šape prema koltu, mladiću, inače ćeš me upoznati.

Montez beše strašno uzbuđen, ne mogavši da savlada svoju meksičku krv u žilama. Desnom rukom poteže prema revolveru.

Tada polete prema njemu nekadašnji vođa bande, kao metak, obori ga na zemlju i kao čekićem raspali preko slepoočnice, tako da se mali razbojnik odmah onesvesti.

Ajk se odmah diže na noge, okrete se i stade ispred Hala Flaganana.

— Šta tražiš ti ovde?

— Ali, Ajk, ne razumem vas...

— Gubi se! — prošišta rančer.

Hal se povuče dva koraka, stade kao prikovan, osetivši da mu krv udara u slepoočnicama.

Jedan momak srednje visine, kr-
žljav, koji je umesto šešira imao na
glavi nekakvo krzno od dabrovine,
kao što se to nosi gore na severu u
brdima, zakrešta:

— Ja uopšte ne znam šta vi hoće-
te, momci! Dopuštate da vas jedan
jedini čovek...

Ajk se odmah stvori kod njega.

— Ko si ti?

— Ja sam Rob Skinner.

— Rob Skinner — ponovi Ajk. —
Da, čuo sam o tebi. Kod Denvera
si ubio jednu ženu, a preko kod
Rosvela jednog starog trgovca.
Tombston može da bude ponosan na
takav podmladak.

Skinner pride jedan korak. Zama-
hnu tada svojom desnom pesnicom,
ali promaši cilj, te ga pogodi težak
udarac u stomak od strane rančera
medveđeg izgleda, tako da pade na
zemlju.

Ajk se okrete Halu Flanaganu.

— Pakujte se!

Bez reči protivljenja Hal ode do
svog konja i pope se u sedlo.

— Hajdete! — viknu ostalima.

Samo je Skinner ležao još na zemlji
i stenjao.

Ajk stade pred njim.

— Diži se, čoveče!

Skinner otpuza do svog konja i us-
puza se u sedlo.

— Još jedan trenutak — viknu
Ajk ljudima. — Ovde je još jedan,
koji bi želeo da govori sa vama.

Tada se pojavi Luk Šort.

Ljudi prepoznaše jasno njegovu
ogromnu figuru prema svetlom zi-
du stanice.

— Šerif! — izmače se Halu Flana-
ganu.

— Prokletstvo! Luk Šort! — vik-
nu mali Marvin.

— Gde je Koleman? — zapoved-
ničkim glasom upita gorostas ban-
dite.

Robert Skinner poteže opet za re-
volverom i uspe da ispali metak sa
kuka.

Metak okrznu Teksašanina po le-
vom uvu.

U istom trenutku zagrmеше revol-
veri u rukama džina.

Skinnera metak pogodi gore u de-
sno rame i otkotrlja se unazad.

Marvin, koji je takođe potegao za
oružjem, bio je pogođen sa dva sna-
žna metka od strane Teksašanina i
izbačen sa sedla.

Ostali se predadoše.

Hal Flanagan digao je ruke u vis.

— Nema nikakvog smisla, ljudi.
On puca suviše brzo!

— Sjašite! — naredi Luk Šort.

Skitnice sjašišе sa konja.

Za nekoliko trenutaka bili su ra-
zoružani.

Luk Šort nije u svemu tom puštao
rančera ni jedne sekunde iz vida.

Ovaj je stajao bez reči, naslonjen
na vrata i gledao pred sobom.

— Gde je Koleman — grmeo je
Teksašanin, okrenut Halu Flana-
ganu.

— U gradu — odgovori Hal.

— Gde?

— U sopstvenoj kući.

— Jaši! — zapovedi Luk Šort.

On vide kako Ajk Klanton ode
do štale i izvede svog konja. Podi-
že se u sedlo i odjaha bez reči pre-
ma jugozapadu.

Probisveti su jahali pred šerifom,
gradu u susret.

Ma koliko da su bili opasni — ni jedan od njih se ne usudi da se suprotstavi neverovatno brzom potezanju revolvera, kao i ubistveno odlučnom Teksašaninu.

Kad ih je smestio u tombstonski zatvor, Teksašanin potraži odmah kuću velečasnog.

Starog sveštenika našao je stvarno u svojoj spavaćoj sobi, privezanog za krevet.

Oslobodi ga odmah. Stari ga obavesti stenjući, da su ga pre dva sata ovde doveli i vezali. Vezane oči u međuvremenu je uspeo da oslobodi.

— Da li znate ko su bili ljudi koji su vas oteli?

— Ne, ne sasvim sigurno. Ali, ukoliko se mnogo ne varam, jedan od njih bio je Flanagan. Verujem da sam ga poznao po glasu.

— Da, Hal Flanagan je već u zatvoru.

— Dakle, ipak! — reče stari drhtavim glasom. — A, jednog su zvali Rob.

— Dakle Rob Skinner. I on je takođe iza katanca. Ranjen je.

Kada mu je velečasni opisao otmicu u detalje, šerifu beše sve više jasno da je ona bila samo sredstvo da njega domame do stanice, kako bi ga udesili. Sveštenik beše samo izgovor. Banditi nisu uopšte imali nameru da mu ugroze život. On je za njih bio toliko beznačajan, a pored toga su i znali da je anglikanska opština u Tombstonu premala da bi bila u stanju da sakupi toliku sumu za otkup.

Četvrt sata kasnije sedeo je Teksašanin opet u „Ruskoj kući” pored Džordžijanaca.

Kada ga je o svemu obavestio, Dok Holidej reče samo tri reči:

— „Ljudi sa vešalima!”

Teksašanin je sedeo, opkoračivši nogama stolicu, sa rukama prekrštenim preko naslona.

— Da li ste sigurni?

— Sasvim siguran.

— A, na osnovu čega?

— Jer je čitava stvar tipična za bandu.

Holidej je bio prilično ćutljiv. Teksašanin je to primetio. Šta je kockara mučilo? Luk se beše već podigao, kako bi ga ostavio samog, kada ga sa vrata ipak upita:

— Vi mora da ste, po svemu sudeći, pronašli još jednu dlaku u supi, Dok?

Holidej priđe prozoru i otvori kapke, kako bi svež noćni vazduh ušao unutra.

— Da, mada čitava priča izgleda prilično jednostavna, ipak mi se ne dopada. Bio je to tipičan potez „ljudi sa vešalima”. Nedostajala su samo vešala pred vašim vratima. Međutim, ipak to nije bila elita bande, koja je izvela stvar, i baš to je ono što mi se ne sviđa.

— Kako to mislite?

— Pa, ako je bilo potrebno da uklone čoveka kao što ste vi, onda su „ljudi sa vešalima” morali da dovedu druge ljude.

— Na koga mislite?

— Ni na kog određeno, ali ipak na ljude kalibra jednog Lazaro Kapučinija ili Kirk Mek Loverija — ukoliko taj pripada bandi.

Teksašanin još uvek nije shvatao šta je Džordžijanac imao na umu.

Dok Holidej izbaci pikavac i zatvori prozor.

— Znae, maršal nije u gradu. A ne može da me napusti osećaj da banda želi da nas na svaki način ovde zadrži.

Dok je govorio, kockar je zakopčavao svoj opasač za oružje, a zatim obukao kaput. Potom ode do ormara i izvadi debeli, crni, postavljeni mantil i natuče šešir na glavu. Pošto je navukao rukavice, uze iz gornje pregrade ormara još i nekoliko paketića sa revolverskom municijom, koje gurnu u bisage.

Teksašanin je sve ovo gledao sa velikim čuđenjem.

— Idete?

— Da.

— Kuda?

— Najpre na poštu.

— U redu, onda idem sa vama.

Obojica izađoše iz hotela.

Pogledom punim briga, vlasnica hotela pogleda za njima. Kada se Dok Holidej još jednom okrenu, reče tiho:

— Ukoliko vidite mister Erpa, isporučite mu pozdrav od ... od nas.

Kockar potvrdi glavom.

— Učiniću to. Laku noć, mis Kešmen.

Obojica su pošla Alenovom ulicom. Kad su stigli do Grand hotela, Dok Holidej reče:

— Hteo bih samo da se javim svojoj sestri.

Tek što su se oba krila hotelskih vratiju zatvorila za njim, kad preko, između blistavo osvetljenih prozora velikog Kristal palasa, zapraštaše pucnji. Meci se zariše pored Teksašanina u zid od kuće.

Luk Šort se munjevito zakloni iza nekakve kace za kišnicu i uzvрати iz svog revolvera.

Međutim, preko mora da su bila najmanje njih trojica. Kao udarci čekićem odzvanjali su meci neposredno pored Teksašanina o stubove krova, cepajući komade patosa velike kao palac.

Luš Šort koji je sada dvojicu od njih mogao da primeti između prozora Kristal palasa, gurnu bure na ulicu i iskoči napred, stalno pucajući.

Sa prodornim krikom sruši se jedan od ljudi preko sa verande nasred ulice i upade u ledeno pojilo za konje.

Prošlo je samo nekoliko sekundi od prvog metka. Hotelska vrata se naglo otvoriše. Dok Holidej se beše vratio.

Ne obazirući se što beše ispod hotelskog fenjera, ulete u revolverski okršaj. Na ivici verande kleknu malo, držeći u rukama dva singl-ekšn revolvera i otpoče svoj „stakato“ preko tombstonske Alenove ulice.

Ljudi u kućama prestadoše da dišu.

Luk Šort, koji je stajao nasred ulice, otkrio je i četvrtog, ugledavši ga sakrivenog iza jednih kola.

Čovek iz Teksasa polete napred, uhvati ne baš tako velika kola i prevrnu ih.

Čovek pokuša da pobegne na verandu. Ali, ogromnim skokom, kao riba, Teksašanin ga stiže, obori na zemlju, zatim uhvati za nogu i tako tresnu o verandu, da drvo zaškripa u temeljima.

Luk zgrabi tada poluonesvešćenog

bandita za okovratnik i dovuče ga do ulice, do onoga koji je još uvek ležao u pojilu. Zatim odvuče obojicu, kao džakove, prema kancelariji.

Dok Holidej pogleda prema dvojici, koja su pucala, kako kleče na verandi.

— Dižite se! — odjeknu u ušima revolveraša.

— Ja ne mogu — prostenja jedan od njih.

— Diži se, čoveče. Ranjen si samo u butinu.

— Ja sam ranjen u grudi — cvileo je drugi.

— Ukoliko ti se grudi nalaze na desnom kuku, onda ne znam gde ti se nalazi glava — reče podrugljivo čovek iz Džordžije.

Oba razbojnika se digoše i odoše hramajući sa podignutim rukama prema kancelariji, gde im Teksašanin već izade u susret.

Kad Luk Šort i ovu dvojicu stavi iza katanca i obavesti lekara, izade na ulicu i nađe Dok Holideja ispred Kristal palasa.

— Kuda idemo sada?

— Do pošte — odgovori kockar.

Deset minuta kasnije uđoše obojica u poštu, u kojoj je do skora bio upravnik „čovek sa vešalima” Džimi Madok. Nakon što je Madok bio otkriven od strane gradskog veća i predsednika opštine bio je postavljen opet sedamdesetčetvorogodišnji poštanski činovnik Džozef Kamden. Ovu službu, iz koje ga je Madok otpustio, nije preuzeo baš sa velikom radošću, međutim, bio je dovoljno pošten čovek da ne ostavi grad na cedilu. Nije bilo lako voditi tako

veliku poštu, kao ovu iz Tombstona. Kamben beše obećao da ostane u službi tako dugo, dok Vels Fargo ne postavi upravnika pošte za Tombston.

Kad njih dvojica uđoše u poštu, stari beše nagnut nad Morze aparatom na način, kako su ga obojica već godinama poznavali, sa levom rukom preko uva, opominjući one koji su ulazili desnom da budu mirni, pri čemu je pokazivao na Morze aparat, koji je otkucavao.

— Neka me đavo odnese, ako vi niste došli u pravom trenutku — reče. — Čekajte, to dolazi iz Nakoa, i upućeno je šerifu.

Bila je to depeša Vajata Erpa, koja je nekoliko časova bila zadržana u Nakou, sve dok je nije žena upravnika pošte otpremila.

Luk Šort baci začuđujući pogled prema kockaru.

Dok klimnu glavom.

— Verujem da bi on mogao da bude i gore u Stenovitim planinama, pa ipak da još uvek motri na Tombston.

Teksašanin gurnu svoj šešir na poltjak i progunda:

— Kako je to samo uspeo da sazna!

Kad njih dvojica napustiše poštu, ugledaše jednu ženu, koja je stajala na verandi. Bila je to kockarka Laura Higin.

Njih troje stajalo je bez reči jedno pored drugog.

Svetlost sa prozora malog Tamburina bara padala je na lepo lice zeleenooke kockarke.

— Vi hoćete da putujete, Dok?

— Da — odgovori Džordžijanac

poluglasno, u sebi se ljuteći što je njegova sestra obavestila Lauru Higin.

— Vi ne možete da jašite, Džone. Vi ste bolesni.

— Da, da, znam — odgovori Holidej, zakopčavajući svoj mantil.

— Uzmite se, ipak, u pamet! Morate li vaše zdravlje odjednom da uništite!

— Ne znam šta ima tu još da se uništi. — Holidej uze svoju srebrnu tabakeru iz džepa i stavi jednu cigaretu u usta.

Laura Higin pogleda Teksašanina.

— Zar niste u stanju da ga sprečite, mister Šort?

Džin podiže ramena, pa ih opet spusti.

— Bojim se da nisam, madam.

— Ne, on ne prima savete. I ja znam zbog čega. Verovatno da se maršal nalazi negde u škripcu.

— Nadajmo se da nije tako — odgovori Luk Šort.

— Ne, vi se ne nadate, ali tako će biti. Inače ne bi ovaj smrtno bolestan čovek sada seo u sedlo i jahao u gluvo doba noći.

Teksašanin proteže svoju ogromnu priliku i preko žene pogleda prema ulici.

— To vi ne razumete, madam. Maršal je naš prijatelj.

— Da, znam. Ali, ako vam jedan prijatelj nije miliji od drugog, onda je vaša dužnost da Doka Holideja zadržite, jer on sada nije uopšte u mogućnosti da jaši.

Čovek iz Teksasa ćutao je pogođen. Ono što je žena rekla nije moglo da se porekne. Jer Holidej beše

isto tako njegov prijatelj, kao i maršal.

Poluglasno se obrati kockaru:

— Ne znam, Dok. Možda dole u Nakou i nije tako loše, kako mi pretpostavljamo. Na kraju — vest...

Holidej odmahnu rukom.

— Ja idem.

Rekao je to tako odlučno, da žena ukloni i okrenu glavu na drugu stranu.

Holidej je stajao još pored nje.

— Ukoliko hoćete da mi nešto učinite, mis... mis Lauro, pogledajte malo moju sestru... ukoliko se duže zadržim.

Kockarkino srce gorelo je od očajanja. Tog čoveka volela je bezgranično i svom strašću, koliko je mogla. Bila je kockarka, kao i on. Mada im se sudbine nisu baš srećnim okolnostima spojile, ipak je elegantni, samostalni i obrazovani čovek pogodio lepu ženu skoro do srca — a da to nije hteo. I danas, posle toliko godina, nešto se kod njega promenilo. Uporna, nesebična ljubav i iskrenost, kojom ga je Laura sledila, nije ostala bez odjeka u njemu.

Međutim, smrtno bolestan doktor Džon Henri Holidej nije polagao nikakvo pravo na život jedne žene, lepe i mlade kao rosa. Iz sličnih razloga napustio je i lepu Ketu Fišer iz Dodž Sitija, koja je možda i zbog toga postala pijanica. I, sada se Holidej uporno trudio da se skloni sa puta zelenookoj Lauri Higin, koja beše mnogo osećajnije ličnost nego Ketu Fišer.

Džordžijanac se pokrenu i htede da produži.

Tada ga žena uhvati za levu ruku.

— Dok, uvek kada putujete mislim da se nećete vratiti.

— Da, tako mislim i ja — odgovori kockar sarkastično.

— Ali, vi ne treba tako da mislite. Zbog čega ne ostanete ovde? Ukoliko je maršalu potrebna pomoć, Luk Šort će mu svakako pomoći.

Teksašanin, koji je stajao nešto po strani, priđe.

— Dok, ja smatram da ona ima pravo. Vi biste mogli u kancelariji, umesto mene, da malo pripazite.

Lagani smešak prelete preko kockarevog lica. Zatim zatrese glavom. Znao je sam kada je morao da odjaši. Instinktivno je osećao tačno vreme kada je morao da bude pored svog prijatelja. I taj osećaj bio je sada u njegovim grudima. Ništa i niko na ovome svetu ne bi moglo da ga spreči da sada jaši u susret svom drugu.

Holidej izvuče svoju ruku iz ženi-
nih, ali ostade još pored nje i pogleda joj u oči.

Svetlost iz Tamburin bara pade na njegovo lepo oblikovano, aristokratsko lice, iz koga je toliko hladnoće zračilo, a koje je ona ipak toliko volela.

— Do viđenja, Lauro.

Pruži joj ruku.

Ženina ruka bila je vrela, kao da je usijana. Drhtavim glasom progovori:

— Džone, preklinjem vas, ostanite ovde!

— Ne mogu — procedi čovek tiho kroz zube. Zatim se okrenu i ode.

Teškim korakom Teksašanin ga je sledio.

Kockarev vranac bio je dole u

„Ruskoj kući” osedlan. Kada je crnac završio ovaj posao, Teksašanin priđe životinji još jednom, kako bi proverio da li je sve u redu.

On bi sada rado pomogao svom prijatelju da se popne u sedlo — ali, znao je da to ne sme da uradi. Inače tako divlji momak iz Teksasa oseti kao da ga nešto steže u predelu srca, kada je primetio koliko je napora Holidej morao da uloži, da bi se popeo u sedlo.

— Do viđenja, Luk — pozdravi ga čovek iz Džordžije.

Teksašanin dodirnu obod šešira.

— Srećan put, Dok.

Kockar okrenu svog vranca iz dvorišta. Uskoro zatim odjekivao je topot kopita u mrkloj noći.

Luk Šort stajao je još čitav minut, pored crnca, gledajući ukočeno u tamu.

Tada ču kako mu crni čovek pored njega, govori:

— Nije smeo da jaši. Bio je još bolestan. Kada sam mu jutros donosio vodu za brijanje, izgledao je jadno.

— Da — reče Teksašanin samo, okrenu se i ode prema Alenovoj ulici.

*

* *

Kada se jutarnje sunce pojavilo iznad horizonta na istoku i bacilo svoj plamenocrveni snop iznad grada, Teksašanin beše već na nogama, umivajući se u dvorištu.

Bilo je posla do guše, pogotovu ako se toliko lupeža nalazi u zatvoru.

Od pre nekoliko dana radio je

kod njega, kao zamenik, stari Hanter, koji se pre kratkog vremena vratio u grad, a bio je već ranije zamenik za vreme Virdžila Erpa. Hanter je poveo sa sobom i svoja dva sina: Džefa i Ričarda, tako da je šerif imao trojicu dobrih pomoćnika.

Hanter je spremao kafu za zatvorenike. Rič je radio napolju u štali, dok je Džefa šerif poslao u grad, po prvom zadatku tog dana.

Negde u toku noći bilo je razbijeno staklo na prozoru i jedna stara žena, već oko sedam časova ujutru je podnela prijavu šerifu.

Luk Šort beše trljao na hladnoći gornji deo tela grubim peškirom, kada se pozadi u dvorištu otvoriše vrata. Teksašaninova ruka polete munjevito prema revolveru.

Najpre ugleda belu glavu jednog konja, a zatim i jahača, koji vrata gurnu čizmom, kao da je to već mnogo puta radio.

Luk Šort pogleda u jahača kao skamenjen.

— Virdžil!

Čovek u sedlu nije bio niko drugi, do Vajatov stariji brat Virdžil, koji je mnogo godina ovde u Tombstonu bio maršal.

Iznenadenje na Virdžilovom licu nije bilo ništa manje nego na Teksašaninovom. On skoči iz sedla i požuri u susret Luku.

Posle pozdrava pljesnu se gorostas po butini.

— Grom i pakao! Ukoliko vas nije poslao „Veliki duh”, onda ću se smesta zvati Klanton!

— Kako to mislite? — upita Virdžil, koji ga ukratko obavesti da je

ovde samo svratio, jer već duže vremena nije ništa čuo o svom bratu.

Luk mu ispriča u kratkim crtama šta se sve dogodilo poslednjih nedelja i dana.

— Vi ste dugo jahali, Virdž, i prema tome odmorite se nekoliko dana. — On skide zvezdu sa svoje jakne i zakopča je nekadašnjem tombstonskom maršalu za prsluk.

Virdž je pogleda.

— Hej, šta to treba da znači?

— Vi ćete biti nekoliko dana moj zamenik, Virdž. To vam neće teško pasti, pošto posao bolje poznajete od mene.

— A šta ćete vi?

— Ja moram za Dokom. Pretpostavljam da ću ga, već posle nekoliko milja, naći na putu. Ukoliko nije pao sa sedla...

— Znam, onda ćete se zvati Klanton — dopuni Virdž, smešeći se, ovu rečenicu.

Njih dvojica nisu morali mnogo da govore. Razumeli su jedan drugog sasvim dobro. Virdžil, sasvim razumljivo, preuze Lukovu dužnost i Šort je mogao da se na njega osloni, kao što bi se, skoro, i na samog maršala oslonio.

Predsednik opštine Klem bio je kratko obavešten i naravno bio je saslan.

Tričetvrt sata kasnije, sedeo je Teksašanin u sedlu, jureći trkom prema jugu.

*
* *

Čovek iz Misurija probudio se oko pola sedam, gledajući po prvi

put po sobi na koju nije navikao.

Diže se, prosu hladnu vodu iz jedne posude po licu i grudima, a zatim baci pogled u malo dvorište, sa jednog prilično visokog prozora.

Ugledao je jednu pumpu, na kojoj je čovek mogao da se dobro umije. Baci peškir preko leđa, obesi, po navici, opasač sa oružjem preko ruke i siđe dole.

Kada je prolazio pored kuhinjskih vrata, čuo je starački glas velečasnog:

— Znam da nisam smeo da ga primim, mister Godar. Ali, to je čovek od zakona i bori se za pravdu. Moja je dužnost, kao božijeg sluga, da mu pomognem.

— Ali, otići ćete do sto đavola, kada neko bude saznao da ste ga primili u svojoj kući.

Vajat se lagano okrenu.

Četvrt sata kasnije silazio je, sa svojim bisagama, preko ramena.

Velečasni mu, dole u sobi, pođe u susret.

— Kako? Zar ste opet već sve spakovali?

— Dá.

— Hoćete da idete?

— Da.

Čovek iz Misurija verovao je da je u očima starog čoveka video iskru olakšanja.

— Žao mi je, mister Erp, da idete neobavljenog posla. Međutim, zaista je opasno za jednog jedinog čoveka u takvom gradu. Vi se borite sami. Niko nije pored vas. I onaj mali broj ljudi, koji bi vam rado pomogao, drži se po strani.

Maršal zahvali za dobro gосто-

primstvo, odreče se doručka i napusti kuću.

Stari je stajao, sav skupljen, kod prozora iza zavesa, gledajući za njim.

Helen Faber, dvadesetsedmogodišnja sestra Džoe Fabera, beše taman otvorila vrata „Zardale potkovice“, kako bi krčmu, punu dima, provetrila svežim jutarnjim vazduhom. Postavila je stolice na stolove i počela da čisti prostoriju.

Devojka pogleda začuđeno kada na vratima ugleda maršalovu priliku. Metla joj skliznu iz ruku. Htela je nešto da kaže, ali reč joj zastade u grlu.

— Dobro jutro, mis — pozdravi maršal. — Sigurno nema još kafe?

Sva zbunjena, Helen Faber žustro klimnu glavom, a zatim požuri u kuhinju, gde je jedna stara žena već pripremala kafu.

— Maršal je tamo u krčmi — reče Helena uzbuđeno.

Stara je pogleda zgranuto.

— Ko?

— Vajat Erp!

— Brzo, idi gore i probudi brata!

Tridesetčetvorogodišnji Džoe Faber protrlja oči kada ugleda sestru da stoji na vratima njegove spavaće sobe. Mrzovoljno progundá:

— Šta hoćeš? Noćas sam do dva bio budan. Pusti me da spavam.

— Vajat Erp je dole u krčmi.

Saluner proguta knedlu:

— Jesi li poludela?

— Ne. Pitao je da li može da dobije kafu.

— Kafu? — Faber se ponovo protrlja po očima. — Prokletstvo!

On je, dakle, još uvek ovde! Sigurno nešto sprema.

— Ne znam — prošaputa Helen.

— Brzo siđi i spremi mu kafu. A onda idi kroz dvorište do Hitona i javi mu.

Devojka potvrdi glavom i nestade.

Nekoliko minuta kasnije, Helena stavi na sto čoveku iz Misurija, koji beše zauzeo mesto pored prozora, kafu i dve kriške hleba, sa dobrim arizonskim sirom.

Onda napusti nešto odviše žurno prostoriju.

Čovek iz Misurija pođe odmah za njom. I kada ugleda da su vrata od kuhinje ostala otvorena, pređe preko počišćene prostorije, do prozora koji je gledao na dvorište i vide kako salunerova sestra trči iza šerifove kancelarije i pored radnje Spensera Dina, prema dvorištu Ke-na Hitona.

On se vrati, popi svoju kafu, pojedje jedno parče hleba i stavi dva dolara na sto. Tada izađe neprimetno iz tako negostoljubive „Zardale potkovice“.

Kada se devojka, koja ga je odala, vrati u krčmu, pogleda zaprepašćeno u prazno mesto.

Vajat Erp beše u međuvremenu posetio stolarnicu za izradu mrtvačkih sanduka Frenka Solindžera.

Solindžer ga pogleda nesigurno, načinivši jedan nezgrapnan naklon.

— Šta želite, mister Erp?

— Hteo sam da se obavestim o porudžbini, koju sam ovde predao.

— Ah... mrtvački sanduk? — promuća kepec. — Niste, valjda, to mislili ozbiljno, maršale?

— Najozbiljnije! I kada se vratim želeo bih mrtvački sanduk da vidim.

— Ali, ja vas zbilja ne razumem, maršale. Ne možete poručiti kovčeg za čoveka, koga uopšte nema... mislim, koga ne poznajete... ili...

— Ko vam kaže da ga ne poznajem? — munjevito izbaci Vajat.

— Pa, hoću reći, mislim da ga uopšte ne možete poznavati.

— Zbog čega ne?

— Jer... ne znam... mislim da ga niko ne poznaje!

— To vi mislite! Ja mislim drugačije. Dakle, kada mogu da vidim kovčeg?

— Dobro, de, napraviću ga za danas popodne. Ukoliko nemate ništa protiv, uzeću jedan, koji je skoro gotov. Koliko veliki treba da bude?

— Prilično veliki. Tu će se smestiti čovek, koji je samo malo manji od mene.

— Samo malo manji, nego vi? Dobro, maršale. Tako ću ga napraviti... da čovek unutra se smesti... — zaplete se stolar.

Vajat izađe iz stolarnice, pređe ulicu i uvuče se u pansion kod majke Džonson.

Nalazio se u mračnom, uzanom hodniku. Iz poluotvorenih kuhinjskih vrata izlazila je para od jela.

Neki čovek silazio je niz stepenice sa gornjeg sprata, upitavši:

— Helo, vi želite?

— Želeo bih da govorim sa vlasnikom kuće — odgovori maršal.

Kada je čuo njegov glas, čovek se trže. Tada iznenada trže nož iz po-

jasa. Šišteći prolete nož kroz hodnik.

Vajat se stvori odmah kod stepenica. Međutim, čovek skoči na njega i obori ga.

Vajat se saže brzinom munje, a kriva kama se, zadrhtavši, zabi u drvena vrata iznad njega.

Vajat odmah skoči ponovo na noge. Zatim udari protivnika tako snažno po glavi, da se on zanesse i tresnu o zid.

Pozadi se otvoriše kuhinjska vrata.

— Šta je to? — piskavo odjeknu glas neke žene u hodniku.

— Sve je završeno, madam — objasni joj maršal, stavljajući svoj šešir opet na glavu, kao i preko ramena bisage, koje su mu ispale. — Džentlmen verovatno ima neprijatnu naviku da vežba bacanje noževa na žive mete.

Nepoznati je ležao poluonesvešćen u uglu hodnika.

Majka Džonson teškim korakom dođe do njega i cimnu ga u vis.

— Ah, to ste vi, Haksli! Tornjajte se na groblje, gde i pripadate.

Vajat pogleda začuđeno oko sebe.

— Šta će na groblju?

— Tamo ima da čisti staze između grobova, ukoliko nema da kopa neku raku.

Čovek je znači bio grobar u Nankou.

— Siroti Haksli se sigurno žali na nedostatak posla, pa je zato pokušao da se na ovaj način izvuče iz bezizlazne situacije. Kada ima mrtvih, onda ima i raka za kopanje. — Vajat se naglo okrete prema grobaru: — Koliko dobijaš za jednu raku, hej?

— Dolar i po — zakrešta grobar.

— Dosta novaca za jednog ubicu.

— Ubicu? — pobuni se Haksli, ravnajući jaknu. — Kako možete da me nazovete ubicom?

— Kako možete da me gađate nožem, banditul?

— Ali, mister Erp, moram da vas molim... Smatrao sam vas neprijateljem. Hoću reći, osećao sam se ugroženim, te sam zbog toga pokušao da odbranim svoju kožu...

Vajat se gorko nasmeja ovoj laži.

— Sklonite mi se sa očiju, čoveče, inače će te kopati raku za sebe lično.

Haksli se odvuče odatle. Ipak, pre nego što je nestao kroz vrata od dvorišta, zakrešta:

— Majko Džonson, poručio je mrtvački sanduk... za gazdu „ljudi sa vešalima"! Zamislite samo, preko kod Solindžera poručio je mrtvački sanduk!

Zatim nestade.

Vlasnica pansiona, koja je ostavljala utisak ratoborne žene, skinu jednu kerozinsku lampu sa zida sa namerom da je zapali! Kada je čula grobareve reči, lampa joj iskliznu iz ruku i rasprsnu se na podu. Petrolej se razli po brazdama kamenog poda, šireći prodoran miris.

— Šta je rekao? — zakrešta. — Vi ste poručili mrtvački sanduk za vođu „ljudi sa vešalima"?

— Da, poručio sam — odgovori maršal. Zatim je upita potpuno drugim tonom: — Imate li još koju slobodnu sobu, madam?

Stara zavrte glavom.

— Ne, nemam nijednu slobodnu sobu više.

— Aha.

Vajat se okrete i izađe i iz ove kuće.

Obišao je još dva pansiona, sa istim rezultatom. Niko nije hteo da mu izda sobu. Ukoliko ga nisu svuda dočekivali sa mržnjom, bio je ipak dovoljan strah, da mu pokažu vrata.

Morao je ipak da nađe sobu, ukoliko je mislio da se po ovakvom zimskom vremenu duže zadrži u Nakou.

Nešto pre jedanaest sati pojavi se u šerifovoj kancelariji.

Larkin je stajao pored tučane peći, koja je bubnjala, sa rukama na leđima. Svojim sivim očima posmatrao je maršala hladno, upitavši ga šupljim glasom:

— Još uvek ovde?

— Da, kao što vidite! — Vajat otrese vlažan sneg sa svog šešira. — Možda imate nešto protiv?

Kes Larkin podiže ramena, pa ih naglo spusti. — Sve mi je jedno. Radite šta hoćete! Vi ste tvrdoglavi i morate da vidite kako ćete kroz zid. — Zatim ga upita poluglasno, kao uzgred: — Da li je tačno da ste kod Solindžera poručili jedan kovčeg?

— Da — odgovori Vajat, pogledavši kroz veliki prozor na ulicu.

Snežne pahuljice igrale su u vrtlogu na glavnoj ulici.

Tada ču šerifa, kako iza njega reče:

— Zbog čega ne napustite grad, maršale?

— Zato što ne mogu, Larkine.

— To ne mogu da razumem — procedi šerif kroz zube.

Vajat se lagano okrenu. Lice mu je bilo potpuno u tami.

— To, da sam kod Solindžera poručio kovčeg za šefa „sivolikih“, zna svako u gradu.

— Ali, to svakako nije dobro za vas.

— Sačekaću.

Larkin se lako osmehnu.

— Vi zaista imate nerve kao štangle kakvih Overlandovih kočija.

Vajat ostade da stoji između vrata i prozora, prema tamnom zidu kancelarije i Kes Larkin beše čuo kako je poluglasno rekao:

— Više od dva meseca jurim bandu i sada, kada sam njihovom vodi za petama, za mene nema prestanka, šerife.

Larkin priđe pisaćem stolu, izvađi iz dugačke pocinkovane posude jedan tanki cigarilos, gurnu ga među zube i upali šibicu o ivicu stola.

Kada svetlost pade na njegovo lice, pomisli čovek iz Misurija za trenutak: Kakvo hladno, ravnodušno, okamenjeno lice! Lice ovog Kesa Larkina bilo je kao i ovaj grad: hladno, tajanstveno i vrlo opasno.

Ipak, maršal zavrte glavom. Kes Larkin nije bio opasan. Međutim, bio je ravnodušan i — možda zbog toga, ipak opasan. Ovde beše zaposlen kao šerif i, ukoliko je hteo da zadrži službu, nije smeo da se zamera građanima. To mu ništa ne bi koristilo da stoji uz jednog tuđeg maršala, jer, ipak posle kratkog

vremena ili, možda i dužeg, on će da ode iz grada i on tada biva prepušten svojoj sudbini.

Posle kratkog vremena Larkin prekide čitanje.

— Vi još uvek tražite sobu?

— Odakle to znate?

— Ko to ne zna — odgovori Larkin, bacivši još uvek užarenu šibicu u pepeljaru.

Bio je приметно dobro obavešten, taj Larkin hladne njuške. Vajat odlučio da uhvati bika za rogove, upitavši:

— Možda vi znate negde neku sobu za mene, šerife?

Larkin podiže zabezeknuto glavu.

— Ja?

Takvo pitanje nije očekivao.

— Da, vi.

— Otkud baš ja?

Čovek iz Misurija mu priđe sasvim blizu, stade pred njim, uperivši svoj pogled u kose, sive šerifove oči.

— Da, — reče tiho. — Otkud baš vi!

Zatim se okrenu na petama i izade iz kancelarije šerifa iz Nakoa, tvrdim korakom, za kojim su zvučale mamuze.

Kada se odjek njegovih koraka više nije čuo, počisti Larkin posudu sa cigaretama sa stola, divlje opsovavši kroz zube.

Da li je bio besan na samog sebe, jer je, prema slavlном čuvaru zakona iz Kanzasa, igrao tako slabu ulogu?

Ili je to bila ljutnja na upornog saveznog maršala, koji je podigao toliku prašinu u njegovom gradu? Ili, beše to odjednom naraslo sazna-

nje svoje sopstvene nesposobnosti, straha, koji je i njega zahvatio?

Za šankom „Zardale potkovice“ stajala su četvorica, ona ista četvorica, kao protekle noći: Kin Hiton, crvenokosi podmukli Klejton Vord, grdoban jednooki Sten Roskin i rošavi Rej Ostin.

Mali Vord vozio je godinama poštanska kola od Bizbija, ovde preko Nakoa, za Meksiko, dok jednoga dana nije bio otpušten od strane Vels Farga. Niko nije saznao razlog njegovog iznenadnog otpuštanja.

Bubuljičavi Ostin radio je, ukoliko nije bio pored šanka, kao bravar. Pričalo se u gradu da se bolje razumevao u otvaranje tuđih brava u toku noći, nego u opravku oštećenih brava, koje je primao u svojoj radionici.

Najzad, Roskin, koji je radio sva-ke nedelje kod drugog salunera, a, pošto je u gradu bilo dovoljno krčmi, posla je uvek bilo. Kada se svuda izređao, počinjao bi ispočetka. Nijedan saluner se nije usuđivao, da mu pokaže vrata, jer je jednooki momak bio opasan i ni jedan krčmar nije hteo da reskira da bude neprijateljski raspoložen prema njemu. Bio je naročito opasan zbog toga jer je bio prijatelj čoveku iz Ohaja.

Ken Hiton i njegovi prijatelji stajali su već od ranog jutra za šankom. Ne bi se moglo reći da su bili nijani. Imali su da razgovaraju o toliko važnim stvarima, tako da nisu smeli da dozvole da se napiju. Četiri džentlmena kovala su smrto-

nosni plan, pomoću koga je maršal imao da bude likvidiran.

Baš u tom trenutku Vord se naže nad šankom i zagrakta:

— Jasno je! Savezni maršal mora da nestane. U gradu želimo da budemo na miru.

— Baš tako — dodade Roskin.

I Ostin beše istog mišljenja.

Svaki od njih imao je naročitog osnova da se boji vuka iz Dodž Sijtijsa, sa sokolovim očima, jer je svaki od njih imao puno prljavština za sobom.

Ali, ova četvorica odmetnika bila su samo spoljašni izgled neprijateljskog pograničnog grada. Oni nisu pripadali društvu „ljudi sa vešalima“, osim Ken Hitona. On je ipak shvatao da može da upotrebi svoje pajtaše za svoje ciljeve. Trojica protivnika zakona će u svakom slučaju učiniti ono što im on predloži. Jer već više puta se beše pokazalo da im je ova služba donosila dosta novaca u džep.

Hiton izvrnu ostatak iz svoje čaše u gušu, podiže pogled i pogleda na sat.

Lagano se odvuče od šanka i stade kod prozora. Ostali su gledali za njim.

Nije dugo potrajalo, a sa zapada dojadi jedan jahač u glavnu ulicu, zaurlavši:

— Šerife! U pomoć! Brzo, morate odmah pomoći! Na Helmersovoj farmi...!

Ljudi izađoše na verandu. I Larkin se takođe pojavi na svojim vratima.

Jahač, koji beše došao u grad, bio

je jedan stariji čovek, prilično obuzet sobom. Glasno viknu:

— Na Helmersovoj farmi podigli su vešala!

Larkin baci kratak upitni pogled na glavnu ulicu i dade čoveku znak.

— Dodite u kancelariju. Ne pravite ljude u gradu još ljudim.

— Ali, šerife zamislite samo! Vešala! Nekome je na ranču ugrožen život.

Larkin ga zgrabi za ruku i uvede u kancelariju.

Ali, bilo je već kasno. Ljudi na verandama su već čuli užasnu vest. Helmersova farma nalazila se jedva sedam milja od grada.

Vajat Erp, koji je sedeo u berbernici i podšišivao se, takođe je čuo svaku reč, koja je napolju na ulici bila uzviknuta.

Berberinu ispadoše makaze iz ruku i pojavi se strah u njegovim široko otvorenim očima.

Vajat ga pogleda.

— Loši živci?

Berberin proguta pljuvačku.

— Ne... ali, jeste li čuli?

— Naravno da sam čuo. Bilo je dovoljno glasno.

Berberin stavi makaze nazad na radni sto.

— Hej, zar ste već gotovi?

— Gotov? — prostenja brica. — Da, zar nećete da krenete?

— Pa, kuda?

— Na Helmersov ranč! „Ljudi sa vešalima“ su tamo!

— Ne, nastavite sa šišanjem!

Vajat je posmatrao, ispod poluspuštenih očnih kapaka, berberinovo lice, koje se odjednom na čudnovat način izmeni. Podignuvši visoko levu obrvu, stajao je berberin.

Ništa od straha nije bilo na njegovom licu, već samo prezir i bes. Naglo se okrenu i napusti radnju.

Vajat skide beli peškir sa vrata, otrese kosu sa svoje jakne i stavi šešir na glavu.

— Onda ništa — reče i izađe iz radnje kroz dvorišna vrata.

U „Zardaloj potkovici” stajali su na prozoru i gledali na ulicu.

Vord se uhvati za gušu.

— Hej, šta to treba da znači?

— Zaveži! — obrecnu se Hiton.

Beše prošlo pola sata. A tada Hiton izađe iz krčme. Kada se beše vratio, lice mu je bilo crveno od ljutine.

— Dakle, nije bilo ništa — progunda. — Dobro, onda smo mi na redu.

Njegova tri pajtaša ga nisu razumela. Ali to i nije bilo tako važno. Oni su bili samo mali točkovi u velikoj mašineriji.

Ipak su znali da uporni savezni maršal mora da nestane! Sa onim, koji je držao konce u rukama, bili su saglasni.

U sporednoj sobi „Zardale potkovice” sedeo je berberin Majk Berens, pored Frenka Solindžera i Varena Kromvela. Prekoputa njih sedeo je Ed Planeta, saluner iz bara na uglu. Takođe i kovačev sin, Beri Armstrong, sedeo je do njega. I još jedan šesti, beše se našao u ovom mračnom skupu: Met Henings, sopstvenik velike kockarnice prekoputa šerifove kancelarije.

— To, dakle, nije uspelo — primeti Henings, pogladivši se po svojoj uskoj, šiljatoj bradi.

— Ne, nikako — odgovori Berens besno.

— Hteo bih samo da znam kako mislite da ga zgrabite — promrmlja Planeta.

Varen Kromvel se teško zakašlja, pogledavši kovača:

— Šta misliš ti, Beri?

— Ne znam, Momak izgleda da je premazan svim bojama — odgovori kovač.

Solindžer obrisa debelo staklo svojih naočara i prostenja:

— Hteo bih samo da znam šta namerava sa mrtvačkim sandukom, koji je kod mene poručio.

Zavlada dugo ćutanje.

Berberin se diže.

— Čim je to Hitonov zadatak, onda je svršeno.

— On sam neće ništa da uradi — zafrkta Planeta i takođe se diže.

Henings, koji je jedini ostao miran, odgovori:

— Sedite! On je očigledno već postigao ono što je hteo da postigne. Da unese nered u naše društvo! Dosta loše, jer od gubitka Kapučina kod nas sve ide naopako.

Tada zakrešta mali Solindžer:

— Zbog čega ga ne uhvati vođa lično?

Ovo pitanje izazva ledenu tišinu. Henings lagano ustade. On okrenu svoj uzani, srebrni prsten, čiju je površinu za graviranje bio okrenuo unutra, lagano prema spolja, tako da je veliki ugravirani trougao mogao da se vidi.

— Ti imaš prilično pogan jezik, Solindžer. Imam osećaj da uopšte

ne treba da praviš tako veliki kovčeg, kakav ti je maršal poručio.

Solindžer preblede kao smrt, progutavši pljuvačku.

— Ali, mister Henings, niste me razumeli.

— Vrlo dobro sam te razumeo! Niko ne sme da prigovara vođi. Je li jasno?

Ljudi potvrdiše glavom ćuteći.

Tada se otvoriše vrata od prostorije i Hiton pogleda u skup.

Henings mu mahnu i pozva.

— Ne mogu još da idem. Moji ljudi još stoje za šankom.

— Neka stoje! Dođi ovamo.

Sedmorica „ljudi sa vešalima” skupiše glave jednu uz drugu, šapućući međusobno nekoliko trenutaka.

Zatim beše sve jasno. Bilo je kao i uvek: drugi su morali za njih da vade kestenje iz vatre.

Ovoga puta radilo se o trojici: Roskinu, Vodu i Ostinu. Tri Hitonova kompanjona imali su da izvrše prepad na maršala.

Pre nego što su „sivoliki”, koji se do pre nekoliko nedelja nisu poznavali i na sastancima se pojavljivali samo pod kapuljačama, napustili sporednu sobu „Zarđale potkove”, kovač reče:

— Želeo bih samo da znam da li je vođi pala na pamet tako luda ideja...

Henings hitro okrete glavu.

— O čemu govorite, Armstrong?

— Mislím to sa Helmesovom farmom.

— Ne tiče te se kome je to palo na pamet. U svakom slučaju, jedan pokušaj da se maršal izmami iz grada.

— Prilično slab pokušaj — promrmlja kovač i pođe prema vratima.

Henings baci Planeti jedan hitar pogled.

U Italijanovoj desnoj ruci odjednom sevnu bodež. Kovač beše samo zbog odjednom nastale tišine osetio šta se iza njegovih leđa događa. Naglo se okrete i pogleda ukočeno u zelenkasto lice bacača noža.

— Ne! — zakuka.

Henings prožišta:

— Jednom ćeš to doživeti, Armstrong. Ali ti znaš da šef zahteva pojačanu disciplinu. Ko se buni protiv pravila, biće nemilosrdno uništen.

Sedmorica „ljudi sa vešalima” napustiše krčmu kroz dvorište. Džoe Faber, sopstvenik saluna, koji je takođe pripadao bandi, gledao je za njima namrgođeno.

Među svima je zavladao osećaj nelagodnosti. I sam đavo nije mogao da zna šta se sve dogodilo sa bandom od kada je Kapučino odstranjen!

A sada, eto, došao je vuk, koji je već napravio dosta rupa u organizaciji. „Ljudi sa vešalima” su podstakli čitav grad, kako bi ga oterali, ali on to ne dopušta.

Niko nije znao gde se trenutno nalazi. A, to beše najgore u stvari. Svakoga trenutka mogao je da se pojavi. Svuda. Da li je bio na pošti kod Horasa Londona, ili, možda, baš u štali Tonija Varelija? Možda kod Vilija Harimana u trgovini priborom, ili negde u prolazu između mrtvačnice i građevine Dok Brauna?

Mali Nako izgledao je kao mravinjak u koji je ušao mravojed. Ali, umesto da su svi kao divlji i od stra-

ha pobjegli, zavladała je smrtna tišina, kao da su svi bili oduzeti.

Sada su i „ljudi sa vešalima” trpeli od iste bolesti, koja se nadvila nad građane Nakoa: od straha.

Kada je En Marlou, vlasnica hotela Arizone, kasno popodne pošla stepenicama na gornji sprat i otvorila vrata svoje sobe, stade kao skamenjena na pragu.

Tri jarde od nje stajao je čovek u sred sobe, sa uperenim revolverom.

Nije bio niko drugi do čovek, koji je u toku dva dana čitav grad doveo do panike: maršal Erp!

— Zaključajte vrata! — odjeknu poluglasni sonorni glas čoveka iz Misurija u njenim ušima.

Mehaničkim pokretom En Marlou zalupi vrata za sobom, koja se zaključaše. Ona proguta, došavši koliko-toliko k sebi.

— Šta vam pada na pamet?

— Govorite tiho — naredi joj Erp.

— Želela bih da znam šta tražite ovde! Upali ste u moju sobu kao običan bandit!

Vajat je još uvek držao revolver u ruci, posmatrajući je hladno.

— Sedite tamo, mis Marlou.

Ona ostade da stoji.

— Ne! Vi ne možete meni da zapovedate. Ja ću sada odmah...

Klik! Zvuk zapetog revolvera prodre joj do ušiju.

Gledala je u njega smrtno uplašena.

— Nećete se valjda usuditi da mene...

— Ukoliko me na to prisilite, mis Marlou, usudiću se i to da učinim.

Vama je i samoj poznato da ja ovde u Nakou nemam više šta da izgubim.

— To je u svakom slučaju istina — odgovori ona i ode žurno prema stolici, koju joj je čovek iz Misurija pokazao.

Međutim, sela je samo na ivicu stolice.

— Šta tražite vi ovde? Ovde ne možete da ostanete. Ne možete da uobražavate da ću vam dati smeštaj, kada je čitavi grad protivu vas?

Podrugljiv osmeh pređe preko usana čoveka iz Misurija.

— Ne, mis Marlou, tako nešto nisam ni očekivao od vas.

Oči joj postadoše odjednom krupne i okrugle, kao u deteta, i sve neprijateljsko nestade u njima.

— Šta to treba da znači? Smatra-te li me, možda, za jednu od...

— Ne znam šta bih dao, kada bih mogao da saznam šta mislim o vama, mis Marlou.

Kao da je na oprugama, žena poskoči.

— Ja nemam ničega zajedničkog sa „ljudima sa vešalima”! I čovek, koga ste pronašli kod Hamonda, je samo moj brat po ocu. Otac ga je tada samo iz sažaljenja uzeo kod sebe. Tada sam, čak, hteła i da ga izbacim iz kuće, jer se odmetnuo. Bilo je to odavno...

Ona prekide naglo.

— I šta je sa „ljudima sa vešalima”? — upita tiho maršal.

Ona ga opet pogleda zabezeknuto.

— Ne znam šta hoćete, mister Erp. Nemam ničega zajedničkog sa „ljudima sa vešalima”!

— U ovom gradu to je jedna vrlo sumnjiva zakletva, mis Marlou.

Ona se spusti opet u stolicu, skrivši ruke.

— To onda, dakle, znači... da me smatrate članom ove bande zločinaca?

— Bio bih srećan, ukoliko biste me uverili u suprotno, mis Marlou.

Uglovi njenih lepih očiju zablistаше.

— Ah, sada vas razumem! Vama je potreban partner.

— Ne, mis Marlou. Ja u ovom gradu tražim samo jednog jedinog čoveka, koji nije na strani „ljude sa vešalima”.

— I da niste, možda, došli do saznanja da sam taj jedini čovek ja?

— Nećete mi verovati, mis — ali ja to smatram vrlo mogućim.

Lepa mlada žena stajala je otvorenih ustiju, neizrecivo zadivljena.

— Ali... ja sam vas ipak...

— Znam, skoro da ste me izbacili iz kuće. Međutim, to vam nisam uzeo za zlo, mada ste, ipak, u srodstvu sa onim odmetnikom. I pored toga, verujem da možete da budete jedna razborita i pristojna žena.

Vlasnica se na to osloni leđima na fotelju, stavivši ruke na naslon. Usne joj počеше da drhte.

— Mister Erp, ja ne mogu da budem ovde bela vrana. Ceo grad je protiv vas, jer... jer...

— Samo nastavite, mis Marlou.

— Jer izgleda da ste nečemu ušli u trag, a bilo bi bolje da na trag uopšte niste naišli.

Vajat, koji je još uvek pipao u mraku i samo nešto slutio i osećao, odmah dodade:

— Zna li kome sam ušao u trag?

— Ne, ali samo pretpostavljam onako.

— Šta pretpostavljate?

— O tome ne mogu da govorim.

— En Marlou obori glavu.

— Onda ću vam ja reći, mis Marlou. Vi sumnjate da sam ušao u trag vodi „ljudima sa vešalima”.

— Otkud to znate?

Lice joj prekri plameno rumenilo.

Vajat nastavi dalje.

— Vi ste prijateljica sa šerifom Larkinom, zar ne?

Ženino lice još više porumene.

— Prijatelj? Ne, ja... otkud to znate uopšte?

— Ali, mis Marlou, pa to zna ceo grad.

— Onda grad zna više od mene. Reći ću vam pošteno: rado bih se udala za njega. Ali Larkin mi uopšte ne liči na to. Tako, sada znate. Međutim, pitam se šta sa tim grad uopšte ima?

— Možda želi nešto da ima. Mislio sam da ste Larkinova prijateljica. Ukoliko to niste, onda i vi malo znate.

— Mislite li da mister Larkin nešto zna? — upita mlada žena hitro. — Onda ga vrlo precenjujete, maršale. On zna isto toliko koliko vi i ja i prema svemu se odnosi bespomoćno.

— Prema kome je bespomoćan?

— Pa, prema — prema svemu onome što se u poslednje vreme događa na granici.

— Mislite li na „ljude sa vešalima”, mis?

— Da, mislim na „ljude sa vešalima” — odgovori devojkа hladno.

— Onda vam je, znači, poznato da je gnezno bande ovde u gradu?

Na ovo goruće pitanje maršal ne dobi nikakav odgovor. Žena ili nije htela, ili nije mogla da mu odgovori.

— Bande? Možda je nekoliko ljudi od njih tu — vrdala je mis Marlou.

— Mene, u stvari, zanima samo jedan jedini čovek, mis Marlou.

Žena ga pogleda. Lice joj opet dobi providnu, staklastu boju.

— Nije potrebno uopšte da dalje govorite, mister Erp. Znam šta i na koga mislite. Ali, na to ne mogu da vam odgovorim.

— Nećete?

Ona sada prosu reči:

— Ne mogu.

U tom trenutku začuše se koraci na stepeništu. Odmah zatim neko kucnu na vrata.

Maršal je već držao revolver u svojoj levlci. Žena ukočeno pogleda u oružje i uhvati se za grlo.

— Da, — reče ona tiho prigušenim glasom.

— Mis Marlou, dole je više ljudi, koji pitaju da li je neko ušao u kuću, — javi se služavka.

— Šta to treba da znači? — promuća vlasnica hotela.

— Oni kažu da je neko u kući, koji inače tu ne pripada.

— Ko to kaže?

— Mister Hiton.

— Čekajte, silazim odmah.

Vajat je brzo uhvati za ruku i zatresе glavom.

— Ne! — viknu ona. — Ne mogu da dođem. Recite mister Hitonu da može da ide. Nije u kući niko ko joj ne pripada.

Služavka se udalji od vrata i siđe niz stepenice.

Čelo žene beše orošeno znojem.

— Zar ne možete da sklonite revolver? — upita.

— Pardon — progundā maršal i gurnu oružje u futrolu.

En Marlou tada reče:

— Žao mi je. Vi se nalazite u strašnom položaju. Nemam mnogo nade da ćete živi otići iz grada.

Maršal joj odgovori ostrim glasom:

— Nemam uopšte nameru da idem iz grada, mis Marlou. Ostaću ovde. I to tako dugo, dok ne uhvatim vođu „ljudi sa vešalima”.

Za trenutak zavlada tišina u elegantno nameštenoj sobi. Žena uze jednu cigaretu iz staklene posude i zapali je prstima, koji su drhtali. Kada je nevešto puštala od sebe male oblake duvanskog dima, reče kašljucajući:

— Zbog čega to sve radite, Vajate Erp? Ne razumem vas.

— To nisam ni očekivao, mis Marlou.

Ona mu priđe brzim koracima i reče poluglasno:

— Umrećete, Vajat Erp!

— To nije isključeno, mis. Moj posao je skopčan sa rizikom.

— To je pakleni posao. — Pogleda ga upitno. — Vi ste čovek tako dobrog izgleda i sigurno je da biste na drugom mestu bili isto tako valjani i mogli biste daleko da doterajte. Ja, zaista, ne mogu da vas razumem.

— Bilo bi mi milije kada biste mi i dalje pomagali, madam.

— Ja ne mogu da vam pomognem.

Vajat je počeo da shvata da je bilo bespredmetno da i dalje sa njom razgovara.

On pođe ka vratima. Zatim zastade još jednom i reče tiho:

— Možda ću u ovom gradu morati da umrem, mis Marlou. Ali, takođe će i drugi umreti. Možda, takođe i oni, koji uopšte na to i ne misle.

Ona okrete glavu i zašišta:

— Želite li da mi na taj način stavite do znanja da sam možda i ja ugrožena?

— Da, madam. Ovde, u ovom gradu je svako ugrožen. „Ljudi sa vešajirā” su bezobzirni. Ukoliko to treba da posluži njihovom cilju, oni neće poštediti takođe ni jednu ženu.

Ona se nasmeja zvonkim glasom.

— U to ni sami ne verujete. Ja sam En Marlou. I niko ne sme da se usudi...

U tom trenutku dva revolverska hica razbiše prozor, koji se sa zvekom prosu po podu.

Smrtno preplašena stajala je žena pored fotelje, posmatrajući ukočeno prema prozoru.

Onda okrete glavu.

— Maršale — prostenja. — Šta je to bilo?

— Neko vam je razbio prozor, En Marlou. Mogu samo toliko da ustanovim: s obzirom da je u gradu nemam ni jednog uza sebe, mora da je neko iz protivničke strane.

Drhteći, ugasi ona cigaretu u pepeljari i počeo da krši ruke.

— Počelo je — prostenja. — Počelo je!

Vajat je pogleda upitno.

Ona podiže glavu i pogleda ga.

— Zar vi uopšte nemate živce?

— Bolje da nemam nikakve, nego slabe — odgovori hladno.

Teško dišući stade ona u sred sobe i pogleda opet prema prozoru.

— Vi morate da idete! Odmah! Qni su saznali da ste vi ovde! Napred, napustite moju sobu! Oni će mi još i celu kuću demolirati!

Čovek od zakona iz Misurija uputi joj pogled pun prezira.

To pogodi ženu do srca.

Ona steže pesnice i pride brzim koracima do njega i počeo kao čekićem, divlje da udara po njegovim širokim grudima.

— Mogla bih da vas ubijem. Vi ste kao medved! Kao grizli! Kao jedno od onih strašnih sivih čudovišta, gore u planinama Kolorada, koje sam jednom, još kao dete, sa svojim ocem videla! Idite! Idite!

Vajat je uhvati za mišice i povuče dole. Bolni stisak njegove ruke naterala ženu da lako zastenje.

Zatim spusti glavu na njegove grudi.

— Sramota me, sramota me je — izgovori tiho preko usana. — Sramota me je — ponovi — a, to ste hteli i da postignete.

— Ne znam da li sam to hteo da postignem, mis Marlou. Ali, bio sam zaista uobrazio da sam možda ipak našao pomoćnika u ovom gradu smrti. I da je to bila jedna žena...

On se okrete i napusti prostoriju.

Kad se vrata od sobe za njim zatvoriše, žena pritisnu svoje vrelo čelo o hladno drvo.

U tom trenutku odjeknu napolje u hodniku pucanj.

En Marlou naglo otvori vrata i povika:

— Vajat!

I tada ugleda maršala kako stoji u udubljenju jednog prozora.

Neko je sa ulice pucao ovamo.

U istom trenutku ona ugleda, pri svetlosti kerozinske lampe, nekog čoveka da stoji, koji je pogleda. Bio je to Kes Larkin, šerif.

En Marlou stavi ruku na usta.

Šerif ju je još uvek posmatrao, a zatim se pope uz stepenice.

— On je, dakle, ovde mis Marlou — reče poluglasno.

Žena ga je gledala široko otvorenih očiju.

Larkin beše stigao na vrh stepeništa i pogleda duž hodnika. U svetlosti predvečerja ugleda siluetu čoveka iz Misurija u niši od prozora.

— Tražite me, šerife?

— Da, tražim vas — reče Larkin osorno.

— Zbog čega? — odgovori mu ovaj od prozora, takođe hladno.

— Zato, jer želim da sprečim da ljudi zbog vas ne razore ceo hotel.

En Marlou pristupi tada brzim koracima do šerifa.

— Mister Larkin, ovaj čovek je Vajat Erp, to znate isto tako dobro kao i ja. On je predstavnik zakona i bori se za pravdu. Ali, žalosno je da je on potpuno sam, jer niko nema hrabrosti da mu pomogne. Smatram da je dužnost jednog šerifa da pomogne jednom saveznom maršalu. Ali...

Ona naglo prekide.

Šerif je stajao pred njom i hladno je posmatrao.

— Nastavite samo, mis Marlou. Bilo je vrlo zanimljivo.

En se okrete.

— Vama nemam više šta da kažem!

— Imam još jedno pitanje, mis! U čemu treba da pomognem maršalu?

— On je za petama jednoj bandi zločinaca, mister Larkin! To znate, kao i svako drugi u ovom gradu. On je za petama „ljudima sa vešalima“, on je za petama njihovom vođi! I banditi znaju da im je on na tragu, a možda, čak, i njihovom vođi! To je ono što je ovaj grad dovelo do panike!

Čovek iz Misurija slušao je začuđeno ove reči.

Larkin se počea sa dosadom po bradi.

— Bio je to lep govor, mis Marlou. Sada bih još samo hteo da znam šta ja treba da radim?

— To biste već sami morali da znate, šerife. Pitajte, možda, maršala.

Čovek iz Misurija beše došao i prođe pored njih, ka stepeništu.

— Mister Erp! — pozva ga Larkin podrugljivo. — Vi ste čuli šta je, mis Marlou, rekla. Možda biste mogli nešto da mi šapnete.

Vajat zastade na stepeništu i okrete glavu.

— Ne, Larkin, ne mogu ništa da vam šapnem. U svakom slučaju ne ono što se tiče mene. Ali, da nisam primoran da čuvam tajnu, mogao bih nešto drugo da vam šapnem.

Žena odjednom pocrvene kao krv.

— Ne usuđujte se! — viknu ona uplašeno.

— Nebojte se, mis, neću reći ni jednu reč.

Vajat lagano side niz stepenice.

Larkin i žena stajali su jednu se-

kundu čuteći, jedno pored drugog.

Šerif reče tiho:

— Nećete verovati šta bih dao, mis Marlou, kada bih znao šta je sa ovim maršal mislio.

En je čutala, okrenu se i ode brzo u sobu.

Vrata se za njom zaključaše.

Larkin pogleda za njom, baci pogled na razbijeni prozor u hodniku i okrenu se prema stepeništu.

Kada je došao u dvorište, ugleda maršala koji je stajao u niši od vrata. To jest, više ga je osećao, nego što ga je primećivao. Lagano priđe do njega i stade.

— Izgleda mi da ste našli partnera, maršale — reče, dok je gledao na paralelnu ulicu.

— A meni izgleda — odgovori maršal — da bi trebalo da pripazite da još nešto važnije ne izgubite.

Nakon toga ostavi šerifa i izgubi se u ulici.

Ne, nije to bio nikakav partner, koga je čovek iz Misurija pronašao. Samo ga je dotaklo sažaljenje jedne žene, jedne još sasvim nepokvarene duše, saučestvovanje sa usamljenim čovekom, koji je stajao protivu čitavog grada, bez ičije pomoći, pa čak i bez šerifove, a on je ipak morao da bude uz njega.

Međutim, maršal nije ni u kom slučaju mislio da zloupotrebljava ženino sažaljenje, već preko nje da sazna nešto o „ljudima sa vešalima“. U Katicovom pansionu on je već u prvim časovima svog boravka čuo kako služavke naglabaju o vlasnici hotela i o šerifu, kao da je to već bila gotova stvar, da su En Marlou i šerif jedan ljubavni par.

Poseta hotelu nije maršalu mnogo pomogla. Sada je sigurno znao da se u ovom Nakou ne može nadati ničijoj pomoći.

Možda bi zaista za čoveka iz Misurija i bilo bolje ako bi ovaj ukleti grad napustio. Međutim, on ne bi bio gvozdeni maršal iz Dodž Sitijsa, ako bi se sada predao.

Osećao je da se nalazi blizu cilja. Da je već stavio svoje prste na bilo najopasnije bande, koja je ikada na Zapadu sprovodila svoj teror. Osećao je da se nalazi na tragu vođi „ljudi sa vešalima“.

Beše se potpuno smrklo, kada je stigao na zapadni kraj glavne ulice, koju brzo pređe i nestade u poprečnoj ulici.

Na kraju ulice, prekoputa groblja, nalazila se prezbiterijanska crkva. Vajat ostade u njenoj senci, pažljivo osluškujući.

U osnovi, čitav dan mu je protekao u traženju smeštaja, gde bi mogao da prenoći. Nako mu nije to omogućavao. Grad nije želeo predstavnika zakona, saveznog maršala, koji je bio u poteri za jednim velikim zločincem, za jednim vođom bande, od kojeg se i sam Nako bojao!

Bilo je hladno i ponovo je počeo da pada sneg.

Čovek iz Misurija beše se sakrio u niši na ulazu u malu crkvu. U redu, onda će noć morati da provede napolju. Ali, nije pomišljao da se preda.

Četiri puta u toku dana vukao je svog kulaša od jedne štale do druge. Sada je životinja stajala preko, ispod krova neke stare kovačnice.

Neka neprijatna tišina beše zavaljala gradom. Inače redovno bi u ovim ranim večernjim časovima deca jurila po ulici ili išla jedno kod drugih. Ali večeras Nako kao da je umro. Ljudi nisu napuštali svoje kuće, a, mnogi nisu ni lampe upalili. Bilo je sigurno da su stajali iza mračnih prozora i gledali ukočeno na ulice u noći. Bilo je nešto u čemu su svi bili jedinstveni: strah.

Kada je sneg malo prestao, maršal Erp pređe ulicu na zapadnom kraju i ode putem pored groblja, kojim je do sada već više puta prošao, preko u ulicu, u kojoj se nalazio Kattikov pansion. Polako, zadržavajući se u ostrim senkama kuća, išao je prema glavnoj ulici.

Odjednom ga neki neobičan šušanj zadržao.

Sa ugla glavne ulice, kod Vinčelovog „Vrelog ćoška“, čuo se zvuk ašova, koji je u malo smrznutoj zemlji, naišao na kamen.

Neko je negde kopao rupe.

Na drugoj strani čulo se kako neko teše gredu.

Čovek iz Misurija pokrenu se lagano napred na vrhovima prstiju i na svoje zaprepašće je ugleda, preko na uglu krčme, jedna vešala kako strče prema nebu! Znak „sivolikih“, „sivih maski“, bande, koju je već nedeljama jurio!

Maršal je imao često prilike da vidi ovaj znak, u Kom Vou, Kosta Riki, Taksonu, kao i u samom Tombstonu, u Nogalesu i Čirikahui. Međutim prizor, koji je preko video, nije ga čudno toliko užasnua, kao vešala u drugim gradovima.

Banda ga je inače redovno iznena-

đivala i on bi slučajno nailazio na mesta njihovih sramnih dela. Ali, sada su „ljudi sa vešalima“ znali vrlo dobro da je on ovde u Nakou. Da li su, zaista, imali obraza da u njegovom prisustvu, sa ovim znakom, učine opet neki zločin?

A gore, u glavnoj ulici, stajao je Ken Hiton i njegovi kompanjoni i pažljivo osluškivali u noći.

Pored čoveka iz Ohaja stajao je Klejton Vord, primetivši tiho, kreštavim glasom:

— Želeo bih da znam, neće li se uhvatiti na ovaj mamac.

Hiton se ne pomeri, gledajući ukočenim pogledom na glavnu ulicu.

U Larkinovoj kancelariji se baš tada ugasi svetlo.

Ostin, koji je klečao na ivici verande, reče šapućući:

— Jedini nosilac zvezde otišao je da spava. Radoznao sam gde li se maršal krije?

Roskin se beše ušančio iza nekih kola, koja su stajala nedaleko od Vinčelovog bara i posmatrao vešala.

On nije bio tako oduševljen Hitonovom idejom. Kao najoprezniji od njih trojice, pokušao je ostale da odvрати od plana. On naravno nije znao da je skitnica Hiton za to dobio naređenje sa višeg mesta i morao da ga po svaku cenu izvrši. Tako mu, naravno, nije pošlo za rukom da kompanjone odvрати od ideje.

Jedno dvadeset jardi od kola udaljen, stajao je Vajat Erp, sakriven u mraku jednog ulaza u dvorište.

Čovek iz Misurija morao je da misli na klopku, koju su „ljudi sa vešalima“ gore u Tombstonu pripremili Luk Šortu. Mogao je samo od sveg

srca da se nada da će pametni Tek-sašanin izbeći ovu zamku.

I, šta je danas u podne bilo, kada je onaj dojurio, glasno vičući, u glavnu ulicu? Takođe jedna klopka bande, kako bi maršala izvukli iz grada.

I da je poleteo iz ovih ulica, napo-lju bi ga onda jurili kao zeca i ubili bez svedoka. Ovde u gradu ipak je bilo dosta ljudi, koji, istina, da su se bojali „ljudi sa vešalima“, ali ne bi mogli takvo delo da odobre.

Maršal nije mogao da se oslobodi osećaja da su i ova postavljena vešala preko pred Vinčelovim barom samo jedna klopka za njega.

Ali, zbog čega su vešala podignuta baš pred „Vrelim ćoškom“? Već mu beše, palo u oči neutralno držanje ovog krčmara. Da li je, možda, ovaj čovek dosadio „sivolikim“?

Obzirom na pomisao da banda planira preko jedno ubistvo, maršal beše odlučio da nešto preduzme, pa bila to klopka ili ne.

To, naravno, beše pakleno opasno. Ukoliko je klopka, onda je salun bio, sasvim sigurno, toliko opsednut, da ni pacovu ne bi uspeo da neopaženo izađe iz krčme u dvorište. A onda bi, bez daljeg, uleteo na nišan „ljudima sa vešalima“.

Da li je smeo ovaj rizik zaista da preuzme na sebe?

Maršal je grozničavo razmišljao i beše stvorio svoj plan.

Desno od njega, pored ulaznih vrata, bila je zakačena jedna baklja, kao što je to bio običaj u ovom kraju, koja se po potrebi mogla da zapali.

Vajat izvadi bantlajn specijal iz futrole i ispalio brzo, jedan za drugim,

tri metka u metalnu firmu krčme. Meci zazviždaše po metalu i zavijajući fijuknuše poprečke odatle.

I, ukoliko saluner sada nije bio upozoren, onda će u narednim minutima to sigurno biti.

Vajat istrže baklju iz držača i zapali je u senci zida. Zatim je zavitla preko na glavnu ulicu. Drhtava svetlost prikaza se kao mrtvački ples uz vešala.

Sada je već bilo nemoguće da saluner spava. Čim bude pogledao kroz prozor, moraće da vidi vešala i na taj način biće u svakom slučaju upozoren.

Na maršalove pucnje niko nije ništa preduzeo, ali kada je baklja u visokom luku pored uličnog ugla doletela na glavnu ulicu, odjeknuše pucnji preko sa ivice verande.

Međutim, čovek iz Misurija beše sa tim računao i svoje mesto davno napustio. Meci su treštali po zidu.

Vajat Erp bio je već odavno u dvorištu i napusti ga opet sa druge strane, kako bi stigao do glavne ulice, između Met Heningove kockarnice i pekare Džona Holmana.

On se zadržao u prolazu između kuća, gledajući preko na postavljena vešala, koja su još uvek od strane baklje bila osvetljena.

Niko od skitnica se nije smeo da usudi da istrči na ulicu, kako bi ugasio baklju.

Povremeno su meci doletali na ras-kršće, međutim, niko se nije usudio ni jedanput da puca u baklju, kako bi je ugasio.

Hladnokrvni čovek iz Misurija pređe neustrašivo ulicu, mada je morao da se izloži opasnosti da bude

pogođen usled pojavljivanja ispred baklje koja je svetlela.

Između „Zardale potkovice” i šerifove kancelarije nalazio se uzani prolaz u koji se on uvuče. Odmah zatim preskoči preko ograde čovečije visine u šerifovo dvorište.

Prikrade se pored kuće i ustanovi da su dvorišna vrata nezaključana. Podiže ih i nađe se odmah u mračnom hodniku. Došao je ovamo zbog toga, kako bi sa ove strane izašao na ulicu, i što ga, pogotovo sa šerifovih vrata, nije mogao niko da očekuje.

Na njegovo iznenađenje, primeti takođe, da su i vrata levo, prema kancelariji, poluotvorena.

A tada ugleda Kesa Larkina da stoji u prozorskoj niši.

Šerif je gledao na ulicu. Povremeno svetlost baklje obasja slabim refleksima kako njegovu priliku tako i lice.

— Želim prijatnu noć — odjeknu metalni glas čoveka iz Misurija prostorijom.

Larkin hitro okrete glavu. Revolver mu se stvori u ruci.

— Erp?

— Da, ja sam.

— Pa, kako ste došli ovamo?

— Imao sam nameru da kroz vaš hodnik izađem na ulicu.

Šerif proguta knedlu. Odmah zatim odgovori promuklim, prigušenim glasom:

— Vi se krećete gradom kao duh! Kao prava sablast!

— Žao mi je, ukoliko sam vas uplašio — odgovori maršal glasom punim podsmeha.

— Želite li, možda, ovuda kroz vrata na verandu?

— Imate li kakav drugi predlog? U kancelariji tada zasija šibica. Larkin pripali cigaretu.

— Da, imam drugi predlog za vas, Vajate Erpe! Napustite grad!

— Žao mi je, šerife — prekide ga čovek iz Misurija ledeno. — Vi ste zaboravili da sam kod Frenka Solindžera poručio mrtvački sanduk.

Nakon toga, maršal se nađe kod kućnih vrata, koja su bila odmah pored vratiju od kancelarije, gurnu ih i stade na verandu.

Samo nekoliko jardi desno od njega, ispred radnje Spensera Dina, stajali su Hiton, Vord i Roskin. Rošavi Ostin bio je naslonjen niže na verandi.

— Dobro veče, džentlmeni.

Kao komadi metala, koji su sa velike visine padali jedan za drugim, odjeknuše reči čoveka iz Misurija u ušima bandita.

Hiton polete nazad, istrгнуvši revolver iz futrole.

Vord i Roskin stvoriše se odmah kod verande. Ostin se skupi iza stepeništa.

Sada se beše pokazalo da je čovek iz Misurija dobro uradio kada je prešao na drugu stranu ulice. „Ljudi sa vešalima” očigledno nisu verovali Hitonu i bili su poslali još nekoliko „posmatrača” na ulicu. Preko sa verande odjeknuše dva revolvera.

Hiton izađe na sred verande.

— Erp! — urliknu. — Izađi na ulicu!

U tom trenutku oseti maršal kako se iza njega otvaraju vrata od kancelarije. Kes Larkin bio je takođe tu.

— Ali, da li je to bilo pokrivanje?

Tada odjeknu iza njega šuplji šerifov glas:

— Hevelok!

Preko, na drugoj strani ulice, čuo se uzvik iznenađenja.

— Ne mučite se, Hevelok, poznao sam vaš revolver. Brzo, izađite na ulicu!

Iz niše od vrata „Vrelog ćoška“ izađe čovek na treperavu svetlost baklje.

— Takođe i dugi Vebster je tu. Brzo, izađite na ulicu, Vebster! — naredi Larkin.

Međutim, Tomas Vebster, koji je stajao pored Heveloka, ne pomeri se.

Tada zagrmje šerif odsečnim glasom:

— Da li slabo čujete, Vebster? Izlazite napolje, inače ću vas ja izneti!

Maršal pogleda začuđeno u Larkina. On je stajao gore na verandi sa rukama na bedrima.

Za trenutak zavlada tišina, a zatim se pojavi Vebster iz svog skrovišta.

— Bacite revolvare na ulicu! — viknu šerif.

Obojica baciše revolvare prema baklji.

— Tako, a sada maglu!

Na suprotnom uglu pojavi se odjednom Henings.

— Hiton! — viknu prenatrpanim glasom. — Gubite se, čoveče! Jeste li poludeli? Šta pravite ovde kojekave budalaštine?

Hiton, kome je ponašanje šerifovo izgledalo čudnovato, shvatio je odmah, čim je čuo Heningov glas: Nešto nije bilo u redu. Mora da se izgubi.

Banditi se odvukoše odatle. Na verandi su stajali samo Vajat Erp i Kes Larkin.

Ulica opuste, a baklja lagano utrne u pesku glavne ulice. Utvara se izgubi.

Maršal se okrenu šerifu.

— Izgleda da vi vaše pitomce poznajete po zvuku njihovih revolvera?

— Da, da, neke već. Ukoliko se negde čuje pucnjava, onda su njih dvojica pijandura, Vebster i Hevelok, već tu. Hevelokov revolver poznajem i zbog toga, jer sam mu ga već više puta oduzimao, prilikom noćnih terevenki.

Larkin dodirnu obod šešira u znak pozdrava i ode u kuću.

Vajat nije ni u kom slučaju bio ubeđen da ga je pojava šerifa spasla. Hitonove ljude je držao na vidiku, a druga dvojica su otkrila svoja mesta, gde su se nalazila, kroz pucanje. Na taj način za čoveka iz Misurija praktično nije postojala opasnost. Šerif se beše umešao samo zbog toga što je dvojicu pijanaca prepoznao i znao da će moći lako da ih dovede u red.

Kada se na ulici sve beše smirilo, Vajat Erp ode pored šerifove kancelarije, preko verande „Zarđale potkovice“ i pored Berensove berbernice, ka otvorenim dvorišnim vratima Šolindžerove stolarnice.

Pozadi u radionici gorela je svetlost.

Čovek iz Misurija uđe u tamno dvorište.

Nekakva velika mačka prolete, kao neki pacov ispred njega, preko jedne gomile sanduka i nestade u rupi na zidu.

Vajat kratko kucnu na vrata radionice i otvori ih.

Nakaza se trže i okrenu.

— Pakao! — uzviknu što je glasnije mogao. — Da čoveku srce stane!

— Stolar, koji izrađuje mrtvačke sanduke, ne bi smeo toliko da se plaši — odgovori maršal naglo.

— To je zbog toga što su drugi rekli... da sam kovčeg napravio samom sebi...

— Tako, drugi su rekli — odvrati mu brzo maršal. — Kakva sreća da su i drugi obavešteni o porudžbini.

Solindžer je uplašeno gledao čoveka iz Misurija kroz debela stakla na naočarima. Oči mu se behu skupile iza stakala i postale minijaturne, tako da su smešno izgledale.

— Šta to treba da znači, Erp?

— Onda bar znaju i ostali.

Solindžer udahnu duboko kroz nos, a zatim šišteći izdahnu:

— Vi ostajete, dakle, pri tome da ja kovčeg... za njega... napravim?

— Ne, Solindžer, to je već prošlo. Sada bih želeo da vidim gotov mrtvački sanduk.

— Ali...

— Ne govorite. Ispričali ste mi da imate polugotove komade.

— Ali, veličinu mrtvaca — mislim čoveka — onog, za koga je namenjen, još ne znam tačno.

— Rekao sam vam, da je čovek samo malo manji od mene.

— Da, rekli ste.

— Onda, gde je sanduk?

Solindžer se trže, pred odsečnim maršalovim glasom, zatetura — i sruši u jedan otvoreni mrtvački sanduk.

Vajat mu uputi ledeni pogled.

— Odgovara tačno, Solindžer.

Stolareve oči se skoro slepiše. Bio je izbezumljen od straha. Nos mu je šiljato strčao na licu, a na blehim obrazima gorele su jektičave crvene mrlje.

— Ne! — stenjao je stolar. — Ne, nećete valjda da verujete, maršale, da ja...

— Šta ne treba da verujem, Solindžeru? — upita ga muklo čovek iz Misurija.

Kao paralizovana od straha, ležala je nakaza u neobrađenom mrtvačkom sanduku, ukočeno gledajući, iz staklenih očiju, na visoku maršalovu pojavu.

Ovaj se okrenu i ode prema vratima.

Tu malo zastade i reče preko ramena: — Nije tako daleko, Solindžeru. — Vrata se sa treskom zatvoriše za njim.

Vajat je gajio nadu da će na ovaj način uspeti nešto da izvuče od prestrašenog stolara. Međutim, Solindžer je ćutao.

Možda ni on sam nije poznavao vođu?

Maršal je stajao opet napolju na ulici, posmatrajući tanke zrake svetlosti, koji se, kao prsti nekog duha, pružale iz prozora krčmi, preko glavne ulice.

Odakle je morao da krene? Gde je morao da traži?

Bilo je isključeno da ide od kuće do kuće, kako bi tražio po žbunju i tamo pronašao čoveka, koji bi mu rekao. Ko je uopšte od njih znao ko je bio vođa?

I, da li je sumnja da se vođa „lju-

di sa vešalima" mora da nalazi u Nakou, bila zaista više nego samo jedna sumnja?

Jedno čtvrt sata kasnije susrete Vajat u paralelnoj ulici, iza radnje Spensera Dina, sedokosog konjušara iz štale En Marlou.

Crnac se trže, kada tako iznenađeno ugleda visokog čoveka. Tada skupi obe ruke oko malog krsta, kojeg je nosio na lančiću oko vrata, mrm-ljučući kratku usrdnu molitvu pred sobom.

— Hej, crni čoveče, da me niste zamenili sa kim?

— Ne, ne, sasvim sigurno ne.

— Imao sam osećaj da ste smatrali da sam vođa „ljudi sa vešalima”!

Crni konjušar se još jednom trže korak unazad i hitrim pokretima se prekrsti.

— Santa madona!

Vajat primeti, pri svetlosti zvezda, divlji strah na crnčevom licu. Bio je tako siguran da u ovom gradu svaki čovek zna nešto o „sivolikima”, ali je ipak tako malo verovao da će moći od ovog crnca o njima nešto da sazna. Međutim, ogromni strah na crnčevom licu razbukta odmah njegovu pažnju.

Istrže, kao ponet nekim nadahnućem, revolver iz futrole i zape okidač sa приметnim šumom.

— Govori, crni čoveče, inače ćeš umreti tu na mestu.

— Maršale — zastenja crnac — imajte milosti prema jednom sirotom đavolu! Ne mogu da govorim!

Čovek iz Misurija koji, naravno, nije imao nameru da sedokosom konjušaru učini zaista nešto na žao, reče odsečnim glasom:

— Ukoliko ne budeš govorio, moram da te ubijem.

Crncu odjednom otkazaše kolena. On se sruši napred i gurnu glavu u ruke.

— Poznajem samo Hitona... i...

— Govori dalje, brzo...

— Tražite suviše od mene, maršale! — prostenja u čošak saterani konjušar.

Ali, maršal je bio neumoljiv.

— Henings — uzdahnu crnac bez glasa. — To je tako dobro, kao da sam smrt video pred sobom, kada sam ovo ime izgovorio!

— Diži se — naredi mu čovek iz Misurija.

Crnac se nasloni na ogradu neke bašte. Lice mu beše prekriveno znojem. Uprkos slaboj svetlosti zvezda, maršal je to jasno primetio.

„Dakle, Met Henings, sopstvenik kockarnice, koso prekoputa šerifove kancelarije. Zar se nije maločas, pri likom pucnjave pojavio i zapovednički zahtevao od Hitona da nestane? Zar je gazda kockarske jazbine, kozjeg lica, mogao da bude vođa „ljudi sa vešalima”?”

Maršal jednostavno nije bio u stanju to da svari.

Doduše, on je Heningsa, za vreme svog kratkog zadržavanja u gradu, susreo više puta i radi stana još danas pre podne sa njim razgovarao — pri čemu je, naravno, bio odbijen. Međutim, Vajat jednostavno nije mogao da shvati da je ovaj suvonjavi čovek, sa šiljatim nosom i kozjom bradom i uz sam nos pribijenih buljavih očiju, trebalo da bude glava ove opasne organizacije zločinaca. Pod velikim vodom, zamišljao je jed-

nu impozantnu figuru. Čoveka, koji je mogao da zapoveda, koga su slušali, koji je bio pametan, koji je imao smisla za organizaciju i sa izrazitom prirodom jednog vođe, kakav je nekada bio — Ajk Klanton.

Ukoliko je duže čoveka iz Misurija ova misao zaokupljala, utoliko više mu je slika bila jasnija. Bio se već sav usredsredio na rančera iz Tombstona, bio je obuzet mislima da Isak Džozef Klanton, do pre tri godine vođa opasne Klantonove bande, mora da bude i vođa „sivolikih”. To je upravo bio idealan čovek za takav posao.

Ali, zar nije čovek mogao da se prevari? Takođe i ovaj Metju Henings mogao je da bude obdaren, a da na prvi pogled čovek to ne poveruje. Ko bi to mogao da primeti ispod uzanog, visokog čela, sa velikim borama kod ovog vlasnika kockarske jazbine.

Četvrt sata kasnije stajao je Vajat Erp pred ulazom u kockarnicu.

Oštrim pogledom prelete nekoliko posednutih stolova, a zatim se zaustavi na suvonjavom čoveku, koji je bio oslonjen na šank, posmatrajući isto tako kockarnicu, igrajući se neprestano sa teškim lancem za sat, pokušavajući da savlada nervozu.

Met Henings!

Sada beše i on primetio čoveka na vratima. Silan strah pređe preko njegovog lica.

„Prokletstvo, što ovaj maršal ima živce!”, pomisli Mat. Sada je morao da se pojavi i ovde kod njega u kockarnici!

Henings nije mogao više da se sa-

vlada. Lice mu se trzalo i mišići na vilicama išli gore-dole.

Njegove buljave oči skrenuše konačno sa lica visokog čoveka iz Misurija i pogledaše preko kockarskih stolova, prema jednom malom čoveku, koji je sedeo sam za stolom i brojao novac.

Međutim, on nije uopšte osetio Heningsov pogled.

— Hilard! — prosikta Henings.

Čovek iza šanka zakrešta:

— Gazda?

— Zbog čega spava Krešcent?

— Ne spava, gazda. Broji pazar.

Čovek iz Misurija beše već prošao kroz kockarnicu.

Ljudi ga pogledaše i sagnuše brzo glavu. Kada je maršal došao do ugla, gde se nalazio Krešcent, Henings je grozničavo razmišljao da li da napusti krčmu, pre nego što se Vajat Erp vrati.

Baš se beše na to odlučio, kada vide da se maršal okrete i pride lagano šanku.

Vajat stade ispred salunera, fiksirajući ga očima hladnim kao led.

Henings beše skinuo ruku sa lanca od sata i uhvati se nehotice za grlo.

— Šta — želite — od mene? — procedi skoro nečujno iz grla promuklog od viskija. Njegove usnice delovale su, pri tom, kao osušeni komadi šamota, otpali sa usijanog zida neke peći.

— Dolazim upravo od Solindžera i verujem da on ima nešto što bi vam tačno odgovaralo, u svojoj radionici.

Lice vlasnika kockarske jazbine odjedanput dobi mrtvačku pepelja-

stu boju. Oči kao da mu se behu još više približile nosu. Gorele su od paničnog pasjeg straha.

On se u trenutku beše setio onoga što je danas u podne pričao stolar: Maršal je poručio mrtvački sanduk za vođu „ljudi sa vešalima”!

Ipak Metju Henings ni sam nije znao ko je bio veliki vođa bande. Od kada je Vajat Erp uhvatio Lazaro Kapučina, banda se dosta raspala. Ljudi su videli jedan drugog, na sastanku oči u oči, u Martiniju, po prvi put bez sivih marama ili maski. Nije bilo više opreznog Kapučinija, koji bi ih na to podsećao.

Samo je jedan nosio masku, poslednji, koji je došao u Martini: vođa lično! I niko se nije usudio da ga oslovi i upita za ime, ili da čak zahteva da mu vidi lice. Nemo je pristustvovao sastanku, a zatim opet odjahao. Niko se nije usudio da ga sledi.

Nakon toga video je Henings tek da mnogi ljudi iz bande baš žive ovde, u ovom gradu. To ga je naročito iznenadilo. Ali, uskoro se beše sa tim pomirio, jer osim njega, kao pomoćnika vođe, nije tu više živio nijedan drugi pomoćnik. Ostali članovi „ljudi sa vešalima”, koji su živeli u Nakou, bili su mu, prema tome, svi podređeni. I vesti, koje je dobijao od vođe, dolazile su preko pošte. Horas London predavao mu je ova pisma lično.

Maršal beše izašao iz kockarske jazbine.

Henings ga je sledio, kao lisica, do verande. On pogleda na sve strane. Ali, čovek iz Misurija beše iščezao.

Henings se okrete i vrati u krčmu. Tada mu dođe u glavu jedna misao, koja poče da se kuva u njegovim nervima: Šta sada, ako je poštar poznavao vođu? Ako on pisma nije uopšte dobijao preko Overlanda, već lično preuzimao od vođe?

Ukoliko je to bilo tako, nije bilo isključeno da je to on bio koji mu je natovarao maršala na vrat. Možda je on, da bi otklonio sumnju sa sebe, optužio neugodnog vođinog pomoćnika. Ukoliko bi Henings želeo od bilo kog čoveka u Nakou da dozna da li je zbog maršalovog traganja po gradu postao nepouzdan, onda je to bio Ijigavi Horas London. Momak nije smeo da pogleda nikome u oči!

Veliki strah od Nakoa, potpuno je zbunio vlasnika kockarske jazbine, Heningsa. Ono što je maršal želeo da postigne dogodilo se. Vrh bande počeo je da gubi nerve!

Drhteći istovremeno od straha i ljutine, stajao je Met Henings u svojoj krčmi i gledao ukočeno iz praznih očiju u pogurelog kasira preko, koji je tiho šapućući, još uvek brojao dnevni pazar.

Moram Horasa Londona da preduhitrim, — šaputao je Henings nečujno za sebe. — Moram da ga ubijem!

On polete na vrata. Ko zna šta bi se već u toj minuti dogodilo, da u istom trenutku, preko ispred radnje Spensera Dina, „čovek sa vešalima” Kenet Hiton, nije otvorio vatru na maršala.

Još od neuspele klopke sa vešalima ispred „Vrelog čoška”, zadržao se on, sa svoja tri kompanjona, Ostinom, Vordom i Roskinom, u glavnoj ulici

i čekao. Bilo kada, maršal je morao da se pojavi.

Odlučan do krajnosti, stajao je razbojnik tu i pucao kao podivljao prema raskršnici, gde je verovao da je video visoku pojavu predstavnika zakona.

U jednom skoku Vajat se beše bacio u stranu. Još pre nego što je doirnuo zemlju, bljesnuo je teški revolver kalibra četrdeset i pet u njegovoj desnici.

Hiton dobi metak u predelu levog ramena, kao da ga je konj udario kopitom. On se zatetura i viknu glasom koji je krkljao:

— Vord, bedni pacovu...! Pucaj, šta čekaš!

Tada iskoči mali orvenokosi lupez ispod verande „Vrelog čoška” i uperi revolver prema čoveku na zemlji.

Ali metak fantomskog strelca iz Misurija bio je brži, odbaci ga nazad i on tresnu lobanjom o jednu gredu na verandi.

Maršal napravi pola piruete oko sebe. Gde su ostali?

Tada iskoči jednooki sa stepeništa pekare i otvori vatru.

Još u skoku dohvati ga metak predstavnika zakona i obori ga.

Poslednji od četvorice revolveraša iz zasede potrča, kao da ga je sam đavo gonio, ogromnim koracima preko verande.

Vajat Erp oduze ranjenim banditima oružje i pogleda na ulicu.

Bilo je mirno. Širio se samo miris baruta prema „Zarđaloj potkovici”, kuda ga je noćni povetarac terao.

Preko se zalupiše vrata kockarske jazbine. Sa licem belim kao kreda, nasloni se Metju Henings na vrata, duboko udahnuvši.

— Prokletstvo — zareža. — Tako ga nećemo ukloniti nikada...

On se otetura do šanka, naruči dupli viski i sruči ga odjednom.

Vajat Erp stajao je sam u glavnoj ulici.

Ni sam ne znajući zbog čega to radi, ode pravo u salun kod „Zarđale potkovice”.

Krčma beše osvetljena, ali izgledala je mirna.

Maršal otvori vrata.

Preko iznad dugačkog šanka gorela je slaba kerozinska lampa, bacajući mutnu svetlost u velikoj krčmi.

Maršal krenu tri koraka napred.

Odjednom se vrata za njim otvoriše sa treskom.

Trojica behu ušla za njim.

Vajat nije morao da se okrene da bi ih video. Jasno ih je video u ogleдалu iznad šanka. Bili su to „uvaže-ni” građani: Kromvel, Solindžer i Planeta.

A, onda se pojaviše i drugi iz tame u pozadini krčme: Vili Hari-man, Beringer, Armstrong, Fiscimons i Berens. Neke od njih pozna-vao je Vajat samo površno.

Henings je stajao preko na vratima svoje kockarske jazbine i sve posmatrao. Njegovi momci, znači, su na tragu! Brzim koracima pođe za njima, gurnu vrata „Zarđale potkovice” i prodera se prenatlaženim glasom:

— To nisi loše napravio, Erp! Da, žalosno je da se nalaziš na pogrešnoj strani. Ali, sada si nam upao, ipak, u četvrtu klopku! Priznajem, ja bih upao već u drugu. Ipak, sada je gotovo! Konačno gotovo! Upao si u klopku „sivolikih“, nosiocu limene zvezde! A iz ove klopke ne možeš da pobegneš više. Ljudi, koji tu stoje i koje vidiš, pripadaju svi jednom savezu. I kada budu doživeli tvoju smrt, nikada neće o tome govoriti. Svakom od njih vođa je naredio da čuti do kraja svog života! Tvoj put je završen ovde, Erp.

Vajat pogleda u iskreveljeno lice bandita, koji je pred njim stajao. Čovek iz Misurija bio je hladan kao led.

— Ti, dakle, priznaješ da sam na pravom tragu, Henings?

Henings nije znao da li da se smeje ili da počne da viče.

— Na pravom tragu? Tja, zaista si bio, maršale Erp! Ali, uzaludno. Svi tvoji naponi bili su uzaludni. Tvoj put se završava ovde u ovoj krčmi. O tome sigurno nisi sanjao, hej?

— Ne, to moram da priznam — odgovori maršal odsutno.

Njegov mir dovodio je Heningsa do usijanja.

— Morao bih da te dam konjima da te rastrgnu i da te namažem katranom — ali, drugačije je naređeno.

„On znači nije veliki vođa!”

Kao udarac bubnja odjeknu ovo saznanje u maršalovoj svesti.

Ili, želi li samo Henings da se

pretvara? Ali, zato nije imao više nikakvog osnova! Mogao je biti siguran da je uhvatio svog krvnog neprijatelja.

— Tvoj život traje još tačno jedan minut, Erp — reče Henings promuklim glasom. — Ti si nešto pitao, hoću i ja: Kako ti je palo na pamet da dođeš u Nako?

— Pa, pošto si na moje pitanje odgovorio, Henings, odgovoriću i ja na tvoje — reče maršal. Samo u paklenim situacijama imao je živaca da napravi veliki blef. — Preko Kapučina, Henings! Žao mi je što to moram da ti kažem.

— Kapučina? — zareža bandit. — Ne, to lažeš!

— Na žalost ne. On je sve priznao kada je u Santa Feu bio priklješten od strane sudije Honegera i njegovih ljudi.

— Ne!

„Ljudi sa vešalima” su se tako uzdali u svog drugog vođu, da su mu verovali da je izdržao pred ozloglašanim sudijom Honegerom. Istina je da Kapučino, u stvari, ovog sudiju nije ni video.

— Na žalost tako je, Henings. I dobro je, jer tako znaju i ostali.

Henings se pomeri još za pola koraka. Zatim isturi lobanju, kao ptica grabljivica i besno prosikta:

— To lažeš, Erp! Lukava lisico, hoćeš da nas i u svojim zadnjim minutama oteraš u jazavčevu jazbinu!

— Neka umre! — riknu Solindžer muklo.

— Mir! — viknu Henings. —

Moram prvo da znam na čemu sam. Vođa će me zbrisati kao kapljicu znoja, ako iz ovog bika ne iscrpim sve što zna!

— Čovek se lepo izražava! — upade iznenada nečiji zvonak glas, sa vrata od hodnika, u krčmu.

Vazduh u „Zardaloj potkovici” izgleda kao da se odjednom smrzao.

Preko kod poluotvorenih vrata od dvorišta mora da je neko stajao. Međutim, niko nije mogao da ga vidi.

Kada je tajanstveni eho nepoznatog glasa prestao, Beri Armstrong, najnervozniji od svih, poteže desnicom prema revolveru. Sa kuka ispali kovač jedan metak u pravcu vrata od hodnika.

— Ama, ne, džentlmenu! Kada je neko u škripcu, ne bi smeo da se tako rasipnički ponaša sa olovom — odgovori mu glas nepoznatog iz hodnika.

Bio je to Dok Holidej. Čekao je sve dok je bio siguran da maršal neće moći ništa više da dozna o velikom vođi bande. A onda je bilo krajnje vreme da stupi u dejstvo.

— Ko ste vi?

Met Henings zadrhta.

— Moje ime jedva da će te zanimati, „čoveče sa vešalima”. Ali, treba da ga upознаš pre nego što odeš u pakao. Zovem se Holidej, Džon Henri Holidej.

— Dok Holidej! — odjeknu iz jedno pola tuceta grla.

Henings beše istrkao revolver i prislonio ga maršalu u leđa.

— Dolaziš kasno, Dok! Maršal je

odsvirao svoje! — viknu zapenušeno.

Vajat gurnu oružje u stranu.

Iz hodnika dopre kockarev glas, hladan, podrugljiv i nadmoćan:

— Za jednog bandita zaista, imaš veliku njušku, burazeru! Izgleda da te je Laz Kapučino izdeljao iz drugog drveta.

Henings se povuče jedan korak u nazad i počeo besno da puca u vazduh svojim velikim smit i veson revolverom.

— Blef, ljudi, ništa drugo nego blef! Holidej je sam! Ne dopustite da vas prevari! Hoće da nas skuva! To je već poznato! On je sam...

Tada se razbi jedno šareno prozorsko okno sa ulice.

— To ne bih rekao, „čoveče sa vešalima”! — zagrme nečiji glas kroz rupu na prozoru.

Bio je to Luk Šort! Maršal je htio da klikne od radosti!

— Napred džentlmeni, dignite vašu perja prema čadavom tavanu ove buvare. I to sa tempom i zadovoljstvom. Ujka Luk nema mnogo vremena.

— Luk Šort! — odvali Planeta. Levica mu polete ka nožu.

U istom trenutku pogodi ga munjeviti bekend čoveka iz Misurija i odbaci nazad do šanka.

— Kome je život mio, neka se preda! — odjeknu metalni glas maršala u krčmi.

Henings se povuče iza Armstronga i Dina.

— Blef, ljudi, samo blef! Psi laju samo! Ako se predate, ipak ćete doći na vešala!

— Na vešala dolaze samo ubice!

— odbrusi maršal pomoćniku vođe. Zatim pođe napred, odgurnu Dina jednim pokretom u stranu, udari kovača, koji nije hteo da se skloni, rukom sa strane, a odmah zatim munjevitim zahvatom zgrabi Heningsa.

— Ovamo sa njim! — zaurla Teksašanin sa razbijenog prozora.

Šef kockarske jazbine već je leteo prema prozoru.

Lukova ogromna ruka dohvati ga kroz razbijeni prozor i izvuče napolje.

— Tako, momci, a sada napred! Još nisam večerao. A, kada je ujka Luk gladan, onda je zlo.

— Blef! — prodera se Henings još jednom prodornim glasom, a onda ga džin raspali snažno po ustima.

U tom trenutku kockar gurnu vrata od hodnika. Garava lampa obasja svojom svetlošću njegovu mračnu priliku. Držao je u rukama svoje poniklovane revolvere, zapevši oroze sa zvukom.

— Ko treba prvi da umre, maršale?

Niko nije hteo prvi da umre. Ruke probisvetla poleteše u vis.

Za minut i po bili su razoružani. Vajat ih istera, kao guske u koloni, na verandu.

Napolju im priđe jedan čovek. Bio je to šerif Larkin. Stade i podboči se rukama.

— Opet neka pucnjava! — počeo da grdi.

— Otvorite vaš kokošarnik, šerife! — doviknu mu Teksašanin. — Kokoške ne vide po mraku!

„Elita” „ljudi sa vešalima” iz Na-

koa, sedela je u tri ćelije malog zatvora pograničnog grada, sagnute glave i oborenog nosa.

„Gde je bio veliki vođa? Zbog čega se nije on pojavio?”

Isto pitanje postavi maršal, pola sata kasnije u hotelu Arizona u društvu sa prijateljima, uz topao čaj.

— Bilo je prilično vruće — reče Teksašanin — i da Dok nije bio tako uporan da krene ovamo, ne bih bio svestan koliko je položaj bio ozbiljan.

Jedno je bilo sigurno: Sa hvatanjem grupe u Nakou, organizacija „sivih maski” pretrpela je, posle hapšenja Kapučinija, svoj najteži udarac.

Međutim, još uvek je gorelo staro pitanje u duši čoveka iz Misurija: Ko je bio veliki vođa? Osećaj mu je govorio da veliki šef mora da se krije tu, sasvim blizu.

Dok Holidej, sa licem belim kao kreč, naslonjen u uglu sobe, reče tiho:

— Vi ste u pravu, u to sam se i ja uverio, da u ovom gradu vrvi još dosta đubreta!

I dok su tri saputnika razbijali glavu o tome u noći, pripremao je vođa „ljudi sa vešalima” iza njihovih leđa nov udarac.

Vajat Erp nije kasnije mogao sam sebi da objasni, šta ga je odjednom pokrenulo da ustane, ode do prozora i otvori ga.

Napolju ispred verande, u snežnoj oluji, stajao je jahač, gledajući ukočeno u prozor.

Vajat pogleda kao začaran u lice, koje nije mogao da prepozna. Pa, ipak, znao je ko je bio taj čovek.

— Nebesa! — izmače mu se.

Luk Šort skoči i stade pored njega.

Mudri čovek iz Džordžije ugasi munjevitim pokretom lampu i polete ka vratima.

Teksašanin izdahnu vazduh šišteći.

— Hej, da li je to neka avet ili zaista Ajk Klanton?

Tada se začu kockarev glas sa hotelskog ulaza:

— I jedno i drugo, Luk — i avet i prijatelj Ajk!

Vajat skoči preko prozora i dođe na ivicu verande. Teksašanin ga je sledio.

Tombstonski rančer sedeo je nepomično u sedlu svog vranca. Sada okrenu glavu u stranu, gledajući duž ulice.

— Tražim svog brata...

Vajat proguta pljuvačku.

— Koga? — začu se promukli glas iz njegovog grla.

— Fina.

— Fina! — zabrekta gorostas pored maršala. — Ja mislim da je iza katanca?

— Bio je. Slobodan je. Mora da je ovde u ovom gradu.

— Otkud to znate? — upita Vajat podozrivo.

— Saznao sam to danas prepodne.

— Kraj —

Pišite nam!

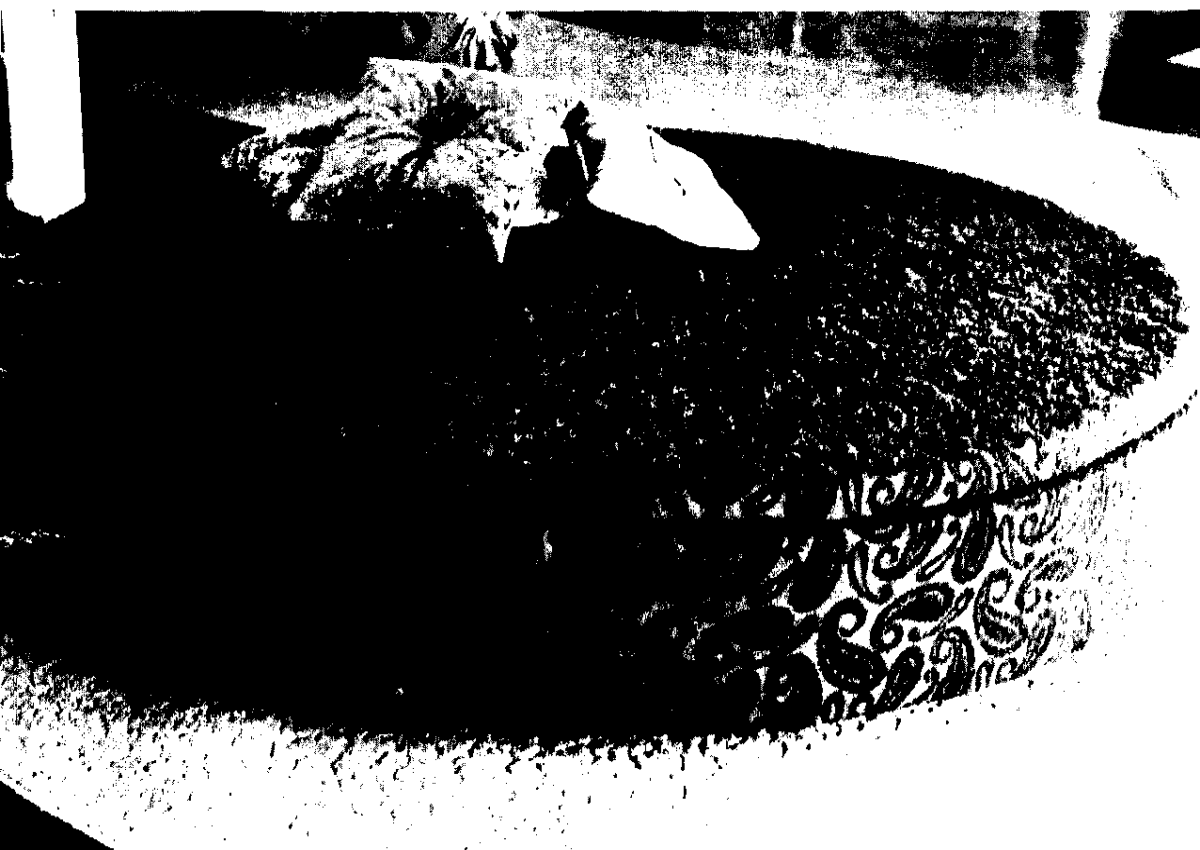
**Odgovore
na vaša
pisma
naći ćete
u**

PANORAMI

NOVO NA TRŽIŠTU!

LOTOS

UDOBAN LEŽAJ ZA DVOJE

oriolik

tvornica namještaja Oriovac

telefon: 055 - 2000 - telex: Yu - Oriik 28547

ČITAJTE SLEDEĆI ROMAN

SVAKE SUBOTE
NOVA SVESKA!
64 STRANE - 2 DINARA!

Izdaje i štampa NIP „FORUM”, Novi Sad, Vojvode Mišića 1. Odgovorni urednik: Svefozar TOMIĆ. Izbor i kreacija: D. MILOSAVLJEVIĆ. Pretplata za 3 meseca 26 dinara, za 6 meseci 52 dinara, za jednu godinu 104 dinara. Za inostranstvo cene su dvostruke. Uplaćivati na žiro-račun 657-1-255 sa naznakom za „Vajat Erpa”.

7. avgust 1971.